

ΛΛΙΕΥΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ ΤΗΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ
Ειδικός Κωδικός
Αριθμός Έντύπου 040008

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ
Γρηγορίου Ε' 13, 221 00 Τρίπολη
Τηλ. 2710 222445 και 222446

ΕΚΔΟΤΗΣ
ὁ Σεβασμ. **ΛΕΞΙΑΝΔΡΟΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ὁ Ἀρχιμ. Φιλόθεος Κολλιόπουλος
Χρόνος: Τεσσαρακοστός Ἑβδομος
Τεύχος: 277
Ἰανουάριος-Φεβρουάριος-Μάρτιος 2015

Κάθε ἐνυπόγραφο ἄρθρο
ἐκφράζει τὴν προσωπικὴ ἀποψὴ
τοῦ Συγγραφέα

- Φωτογραφίες Ἐξωφύλλων:
1. Ἐάν μὴ, γένησθε ὡς τὰ παιδία,
οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν
Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
 2. Τὰ προσκοπάκια μὲ τὸν
Μητροπολίτη
 3. Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας
 4. Ἔργασίες στὸν Ἐλαιῶνα τῆς Μονῆς

ΛΛΙΕΥΣ

Λόγος περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως

Τοῦ Ὁσίου Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου

Ἦρθε τὸ Πάσχα, ἡ χαρμόσυνη ἡμέρα
τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἡ αἰτία
κάθε εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιήσεως. Ἦρθε
καὶ γέμισε τίς καρδιές μας χαρὰ καὶ
ἀγαλλίαση, λύνοντας τὸν κόπο τῆς πάν-
σεπτης νηστείας καὶ τελειοποιώντας καὶ
παρηγορώντας τίς ψυχές μας.

Ἄς εὐχαριστήσουμε λοιπὸν τὸν Κύριο,
ποῦ μᾶς πέρασε μέσα ἀπὸ τὸ πέλαγος τῆς
νηστείας καὶ μᾶς ὁδήγησε μὲ εὐφροσύνη
στὸ λιμάνι τῆς Ἀναστάσεώς του...

Ἄς ἐξετάσουμε ποιό εἶναι τὸ μυστήριο

τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ καί Θεοῦ μας, πού συντελεῖται κατὰ παράδοξο τρόπο σέ ὅσους τό ἐπιθυμοῦν, πῶς θάπτεται ὁ Χριστός μέσα μας σάν σέ μνήμα καί πῶς ἐνώνεται μέ τίς ψυχές μας καί ἀνασταίνεται συνανασταίνοντας κι ἐμᾶς.

Ὁ Χριστός καί Θεός μας, ἀφοῦ κρεμάσθηκε στόν σταυρό, σταύρωσε ἐπάνω σ' αὐτόν τήν ἁμαρτία τοῦ κόσμου· κι ἀφοῦ γεύθηκε τόν θάνατο, κατέβηκε στά κατώτατα τοῦ Ἄδη. Ὅπως λοιπόν τότε ἀνεβαίνοντας ἀπό τόν Ἄδη ἐπέστρεψε στό ἄχραντο σῶμα του - ἀπό τό ὁποῖο δέν ἀποχωρίσθηκε καθόλου - κι ἀμέσως ἀναστήθηκε καί μετά ἀνῆλθε στούς οὐρανούς μέ δόξα πολλή καί δύναμη, ἔτσι ἀκριβῶς καί τώρα, ὅταν ἐμεῖς ἐξερχόμαστε ἀπό τόν κόσμο καί εἰσερχόμαστε μέ τήν ἐξομώση τῶν παθημάτων τοῦ Κυρίου στόν τάφο τῆς μετανοίας καί τῆς ταπεινώσεως, αὐτός ὁ ἴδιος κατεβαίνει ἀπό τούς οὐρανούς, εἰσέρχεται στό σῶμα μας σάν σέ τάφο, ἐνώνεται μέ τίς νεκρωμένες πνευματικά ψυχές μας καί τίς ἀνασταίνει. Ἔτσι παρέχει τή δυνατότητα σ' ἐκεῖνον πού συναναστήθηκε μαζί του νά βλέπει τή δόξα τῆς μυστικῆς του ἀναστάσεως.

Ἀνάσταση λοιπόν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ δική μας ἀνάσταση τῶν κάτω κειμένων. Γιατί πῶς θά ἀναστηθεῖ αὐτός πού ποτέ δέν

ἔπεσε σέ ἁμαρτία, καθώς εἶναι γραμμένο, μήτε ἀλλοιώθηκε στό ἐλάχιστο ἢ δόξα του; Ἡ πῶς θά δοξασθεῖ ἐκεῖνος πού εἶναι ὑπερδοξασμένος καί ἐξουσιάζει τά σύμπαντα;

Ἡ Ἀνάσταση καί ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ δική μας δόξα. Ἀφ' ὅτου δηλ. ἐκεῖνος οἰκειοποιήθηκε τήν ἀνθρώπινη φύση, ὅσα ἐνεργεῖ σ' ἐμᾶς τά ἐπιγράφει στόν ἑαυτό του. Ἡ ἀνάσταση λοιπόν τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἐνωσή της μέ τή ζωή. Ὅπως ἀκριβῶς τό νεκρό σῶμα δέν μπορεῖ νά ζήσει, ἂν δέ δεχθεῖ μέσα του τή ζωντανή ψυχή καί δέ σμίξει ἄμικτα μ' αὐτήν, ἔτσι καί ἡ ψυχή δέ μπορεῖ νά ζήσει μόνη της, ἂν δέν ἐνωθεῖ ἀρρήτως κι ἀσυγχύτως μέ τόν Θεό, πού εἶναι ἡ ὄντως αἰώνια ζωή. Εἶναι δηλ. νεκρή πρίν ἀπό τήν ἐν γνώσει καί ὁράσει καί αἰσθήσει ἐνωσή της μέ τόν Χριστό, κι ἄς εἶναι νοερή κι ἀθάνατη ἀπό τή φύση της.

Οἱ περισσότεροι ἀπό τούς ἀνθρώπους πιστεύουν στήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, πολύ λίγοι ὅμως εἶναι αὐτοί πού τήν βλέπουν καθαρά· κι αὐτοί πού δέν τήν εἶδαν, δέν μποροῦν νά προσκυνήσουν τόν Ἰησοῦ Χριστό ὡς Ἅγιο καί Κύριο.... Καί τό ἱερότατο λόγιο, πού καθημερινά ἔχουμε στό στόμα, δέν λέει «Ἀνάστασιν Χριστοῦ πιστεύοντες» ἀλλά τί; «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν ἅγιον Κύριον Ἰη-

ΛΛΙΕΥΣ

σοῦν τόν μόνον ἀναμάρτητον».

Πῶς λοιπόν μᾶς προτρέπει τώρα τό Ἅγιο Πνεῦμα νά λέμε ὅτι εἶδαμε αὐτήν πού δέν εἶδαμε, ἀφοῦ μάλιστα μία φορά ἀναστήθηκε ὁ Χριστός πρὶν χίλια¹ χρόνια κι οὔτε τότε τόν εἶδε κανεῖς ν' ἀνασταίνεται; Ἄραγε μήπως ἡ Ἁγία Γραφή θέλει νά λέμε ψέματα; Ὅχι βέβαια· ἀλλά αὐτό πού μᾶς προτρέπει νά ὁμολογοῦμε εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἐπειδὴ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ συντελεῖται μέσα στόν κάθε πιστό κι ὄχι μόνο μία φορά, ἀλλά κάθε ὥρα θά λέγαμε, ἀφοῦ αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Δεσπότης Χριστός ἀνασταίνεται μέσα καί λαμπροφορεῖ καί ἀπαστράπτει τίς ἀστραπές τῆς ἀφθαρσίας καί τῆς θεότητος. Για-

τί ἡ φωτοφόρος παρουσία τοῦ πνεύματος μας ὑποδεικνύει τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἢ μᾶλλον μᾶς ἀξιώνει νά δοῦμε αὐτόν τόν ἴδιο τόν ἀναστάντα. Γι' αὐτό καί λέμε: «Θεός Κύριος καί ἐπέφανεν ἡμῖν» (Ψαλμ. 117,27).

Σ' ὅσους λοιπόν ἀποκαλυφθεῖ ὁ ἀναστημένος Χριστός, πνευματικῶς ἐμφανίζεται στά πνευματικά τους μάτια. Γιατί, ὅταν ἔρχεται σέ μᾶς διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μᾶς ἀνασταίνει ἐκ νεκρῶν, μᾶς ζωοποιεῖ καί μᾶς δίνει τή χάρη νά τόν βλέπουμε μέσα μας ὁλοζώντανο, αὐτόν τόν ἀθάνατο καί ἀνώλεθρο καί νά γνωρίζουμε πλήρως, ὅτι αὐτός μᾶς συνανασταίνεται καί μᾶς συνδοξάζει, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ Ἁγία Γραφή.

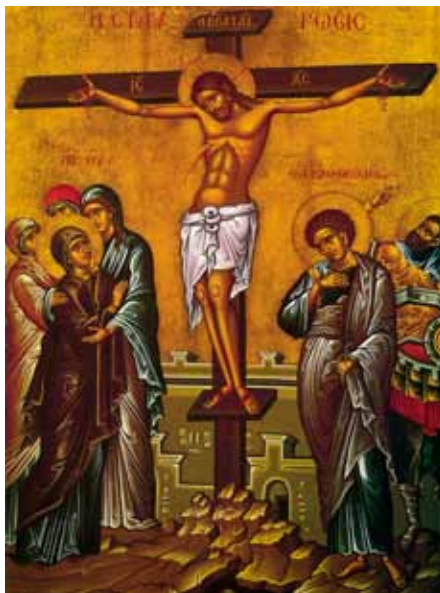
¹ Ὁ Ἅγιος Συμεὼν ἔζησε πρὶν χίλια χρόνια καί ἔγραψε τά παρόντα.

Ὁ Χριστός ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ

Υπό Δημητρίου Π. Λυκούδη
Θεολόγου-Φιλολόγου, Υπ. Δρος Παν/μίου Ἀθηνῶν

Μεγάλη Παρασκευή σήμερον καὶ ὁ Χριστός ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ! Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου ὁ Κύριος τῆς Δόξης, σήμερον «τά θεμέλια τῆς γῆς ἐδονήθησαν φόβῳ τοῦ κράτους σου» (Στιχηρά τῶν Αἰνῶν τῆς Μ. Παρασκευῆς), «ὁ ἥλιος ἐσκοτίζετο καὶ γῆς τὰ θεμέλια συνεταράττετο» (Αποστίχα Μ. Παρασκευῆς). Ὅσες ὁμιλίες καὶ κηρύγματα καὶ ἂν δονήσουν τὸν ἄερα, ὅσα κείμενα καὶ ἂν συμπλεύσουν εἰς τὴν βιβλιογραφικὴν φαρέτραν τοῦ ἔντυπου κόσμου, ὅσοι ζωγράφοι καὶ ἅγιογράφοι καὶ ἂν ἐπιχειρήσουν ν' ἀποδώσουν

τό μεγαλεῖο τῆς ἡμέρας αὐτῆς, δέ θά καταφέρουν παρὰ μόνο, νά μᾶς μνήσουν ἐπιδερμικά εἰς τό ἄφ' ἑαυτοῦ ἀσύλληπτο σέ κενωτική θυσία καὶ ὑπερφυές σέ διανοητικὴ σύλληψη μυστήριου τοῦ Θεανθρώπου, στή Σταυρικὴ Θυσία τοῦ Λυτρωτοῦ Κυρίου Ἰη-

σοῦ Χριστοῦ.

Μεγάλη Παρασκευή καὶ ὁ Χριστός ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ὁ Δεσπότης καὶ Κτίστης τῶν πάντων καταδέχεται τοιαύτης καταδίκης ὑπὸ ἀνόμων καὶ ἀσεβῶν, ὑπὸ ἀνθρώπων δολίων καὶ μοχθηρῶν, ὑπὸ ἀνθρώπων καὶ κτισμάτων ὧν ἐπλασε. Καὶ ὅμως! Ὁ Ἐσταυρωμένος Ἰησοῦς «τὴν γῆν ἐκώλυε καταπιεῖν τοὺς σταυροῦντας Αὐτόν!» (Δοξαστικὸν Ἀποστίχων Μ. Παρασκευῆς). Ἡ φιλάνθρωπία τοῦ Λυτρωτοῦ, τό Πανάγιο Αἷμα του ἐπισφράγισε τό ἀπόρρητο μυστήριο τῆς προαιώνιας θείας

βουλῆς, καὶ τρόπον τινά, ὑπερστάδμιζε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ Πατέρα τίς ἁμαρτίες καὶ τίς ἐνοχές ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἕως συντελείας τῶν αἰώνων. Πλήν ὅμως, ἅς τονίσουμε εἰς τό σημεῖον αὐτό, ὅτι τό Σταυρικὸ Πάθος τοῦ Κυ-

ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἄρχεται πολὺ πρὶν ὁ Κύριος εὐρεθεῖ ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρόν. Τό μῖσος τῶν ἀνθρώπων, ἡ προδοσία, οἱ ὕβρεις, οἱ λοιδορίες, οἱ μαστιγώσεις, οἱ κολαφισμοί, τὰ ἐμπτύσματα, τὰ ραπίσματα ἄρχισαν προτοῦ ὁ Κύριος ἀνέβει εἰς τὸν Σταυρόν, πολὺ δέ φοβοῦμαι, πράγματι, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ἐν πολλοῖς, ἡ Σταυρικὴ Θυσία τοῦ Θεανθρώπου συνεχίζεται καὶ ἔως τίς ἡμέρες μας, μέ κάθε τρόπο ἀπὸ πολλοὺς, πού δέν κατενόησαν τὴν ἀπεραντοσύνη τῆς Σταυροαναστάσιμης Καθόδου τοῦ Λυτρωτοῦ, πορείας συνηφασμένης μετὰ τῆς ὑποποιοῦ ἀληθινῆς ἀγάπης καὶ τῆς μεγαλειώδους Κενώσεώς Του.

Μεγάλη Παρασκευὴ σήμερον καὶ οὐαὶ ἡμῖν καὶ ὑμῖν πού ἀναπαυόμεθα σέ ἡμίμετρες συναισθηματικές καταστάσεις καὶ γνωστικισμούς καὶ λησμονοῦμε ὅτι «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τῷ τιμίῳ σου αἵματι» (Κάθισμα Μ. Παρασκευῆς). Καὶ ἀσφαλῶς, ἐδῶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Ἑσταυρωμένον Ἰησοῦ δέν ἔχει τὴν ἐννοια τῆς φοβικῆς ἀντιδόσεως ἢ τῆς πεπερασμένης ἀποδοχῆς αὐτῆς ὡς ἓνα ἔστω, μεγάλο κοσμοϊστορικό γεγονός, ἀλλὰ ἐξαίρεται μοναδικὰ καὶ μονοδιάστατα ὡς ὁ μόνος ἔξοχος καὶ ἱκανός καὶ δυνατός τρόπος τοῦ ἀνθρώπου νὰ οἰκειωθεῖ τὴν θεία ἐμπειρία καὶ νὰ κοινωνήσῃ κατὰ χάριν εἰς

τὴν θεία μακαριότητα τοῦ Θεοῦ, δηλαδή νὰ φθάσῃ εἰς τὴν μακαρίαν ἐκείνην κατάστασιν τῆς θεώσεως, πού στήν ἐκκλησιαστικὴ γραμματολογία καὶ ἐμπειρία τῆς Ὁρδοδόξου Ἐκκλησίας μας ταυτίζεται μέ τοὺς ὅρους «κένωση», «θυσία» καὶ «σάρκωση».

Μεγάλη Παρασκευὴ σήμερον καὶ ὁ Κύριος τῆς Δόξης εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ! Καὶ ποιός θά μείνῃ ἀσυγκίνητος; Ποιὰ ἀνθρώπινη καρδιά δύναται νὰ κρατήσῃ τὰ ἐαυτῆς ἐσώψυχα κεκρυμμένα ἐνώπιόν Του; Μεγάλη Παρασκευὴ καὶ ὁ Χριστός ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ! Καὶ θά ἀκολουθήσῃ ἡ λαμπροφόρος Ἀνάστασις, ἀκριβῶς ἐπειδὴ προηγήθηκε ἡ Σταυρικὴ Θυσία καὶ ἡ αὐτοπάρνησις, ἐπειδὴ προηγήθηκε ἡ ἀπλανὴς Θυσία, ἡ ἀτέρμονη στίς διανοητικές μας αἰσθήσεις, ἔνεκα τῆς φιλαυτίας μας, Σταυρικὴ Ταπείνωσις. Ὡσαύτως καὶ ἡμεῖς, ἀκολουθοῦντες τὴν πορεία τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, σήμερον Μεγάλη Παρασκευὴ, ἃς σταδοῦμεν ἐνώπιον Του, ἃς ἀτενίσωμεν ἄφοβα καὶ ἀληθινὰ τὸν Ἑσταυρωμένον Ἰησοῦν καὶ δακρύβρεχτοι ἃς ψελίσωμεν: «Ναὶ Κύριε, Σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ Σε, Σὺ οἶδας τὸν κόπον μου, χθές συνεδαπτόμην σοι Χριστέ, Ἀνάστα ὁ Θεός!».

20 ἔτη ἀπὸ τὴν ἐν Κυρίῳ κοίμησιν τοῦ Μητροπολίτου Μαντινείας & Κυνουρίας κυροῦ Θεοκλήτου Β' (Φιλιππαίου)

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Χρυσοστόμου

Ἦταν ἀπόγευμα τῆς 8ης Ἰανουαρίου 1995, πρὶν εἰκοσι ἀκριβῶς χρόνια, ὅταν ἐνώπιον τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς, τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Καλτεζῶν, ἔγειρε ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία κεφαλὴ τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Θεοκλήτου καὶ ἡ ἁγιασμένη ψυχὴ του ἔφυγε γιὰ τὴν οὐράνια πατρίδα, ἔνθα ἡχος καθαρὸς ἐορταζόντων καὶ βοώντων ἀπαύστως, τὸ «Κύριε Δόξα σοι».

Ἦγενε ὅπως τὸ εἶχε προεῖπει. Πραγματοποιήθηκε ἡ ἐπιθυμία τοῦ σεμνοῦ, ταπεινοῦ, πεπαιδευμένου, εὐγενοῦς καὶ ἀρχοντικοῦ ἄμα, Ἱεράρχου, ὁ ὁποῖος «ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου ἐδόξασε περιβολὴν ἁγιάσματος..., ὡς ἡλιος ἐκλάμπων ἐπὶ Ναὸν Ὑψίστου» (Σειρ, ν', 11,7).

«Παρακαλῶ τὸν Θεὸ» ἔλεγε, «νὰ φύγω ὄρθιος καὶ μέσα σὲ ἓνα Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου». Στὸ ἐρώτημά μας «γιατί Σεβασμιώτατε, ἐπιθυμεῖτε νὰ φύγετε ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸ μέσα σὲ ἓνα Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου;», ἡ ἀπάντησις ἦταν αὐθόρμητη, ἀπλὴ καὶ ἀπέπνεε βεβαιότητα.

Ἐξ αὐτῆς τὴν ἐπιθυμία διότι εὐλαβοῦμαι ἰδιαιτέρως τὸν Ἅγιο

Νικόλαο, ἔφερα κατὰ κόσμον τὸ ὄνομά του καὶ χειροτονήθηκα στὸν Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἐπιθυμῶ δὲ νὰ φύγω ὄρθιος, ἵνα μὴ στενοχωρήσω κάποιους ἢ ἀπασχολήσω ἐξ' ἄλλων ἐργασιῶν, ἀφοῦ θὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μὲ περιθάλλουν. Πάντως ἂς γίνη τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου...»

Ἀναμνημισκόμενος ἐκείνων τῶν γεγονότων θὰ προσπαθῶ ἐν συγκινήσει βαθυτάτῃ καὶ κατὰ χρέος ἱερὸ καὶ καθήκον ἅγιο πρὸς τὴν μνήμη τοῦ ἀοιδίμου Ἱεράρχου τοῦ χειροτονήσαντος με Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον, μικρὰν νὰ ποιήσω ἀναφορὰν καὶ βέβαια πρὸς διδασχὴν καὶ ὄφελος πάντων ἡμῶν.

Κυριακὴ 8 Ἰανουαρίου 1995. Ὁ καιρὸς στὴν Τρίπολη πολὺ ψυχρὸς καὶ ἤδη ἀπὸ τὸ πρῶν ἄρχισε νὰ χιονίζει. Μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Βαρῶν, ἐδέχθην τηλεφώνημα ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Ἱεράρχη, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν χαρακτηριστικὴ γεμάτῃ ἀγάπῃ καὶ στοργῇ φωνῇ του, μοῦ εἶπε: «Χρυσόστομε, τὸ ἀπόγευμα θέλω νὰ ἔρθω στὸ Μοναστήρι νὰ προσκυνήσω τὸν Ἅγιο Νικόλαο. Πές μου τί συνθῆκες ἐπικρατοῦν;». Ἀπαντῶ. «Σεβα-

σμιώτατε, ἔχομε χιόνι καὶ εἶναι δύσκολη ἢ ἀνάβαση στὴ Μονή. Θὰ δῶ μὲ ποιὸ τρόπο θὰ κατέβω, προκειμένου νὰ φύγω γιὰ τὴν Ἀθήνα μὲ τὴν εὐχή σας (ὑπηρετοῦσα ἤδη στὴν Ἱερὰ Σύνοδο μὲ τὴν εὐχή καὶ τὴν εὐλογία του).»

Ἐπιτρέψατέ μου ὁμως Σεβα-

σμιώτατε, ἐσυ-
νέχισα, νὰ
παρκαλέσω
νὰ μὴ ἐξέλθετε
σήμερα, λόγῳ
τῶν κακῶν
καιρικῶν συν-
θῆκων » .
Ἀπαντᾷ ὁ μα-
καριστὸς Ἱε-
ράρχης. «Καλὰ
παιδί μου,
εὐχομαί σέ
ὅλους σας νὰ
εἴστε καλὰ καὶ
καλὸ ταξίδι νὰ
ἔχης γιὰ τὴν
Ἀθήνα».

Στὶς 7 τὸ
ἀπόγευμα ἔφυγα γιὰ τὴν Ἀθή-
να, ὁμως στὰ διόδια πρὶν φθάσω-
με στὴν Κόρινθο, μᾶς μετέφεραν
τὴν εἶδηση ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπι-
στρέψωμε στὴν Τρίπολη γιὰ σο-
βαρὸ λόγο. (Δέν εἶχαμε τότε
κινητὸ τηλέφωνο). Σὰν ἀστραπὴ
πέρασε ἀπὸ τὸν νοῦ μου ἡ σκέψη,
ὅτι ἐκοιμήθη ὁ Δεσπότης. « Μὰ
δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβαίνει
κάτι τέτοιο» ἀντέτεινε ὁ π. Θε-
όκλητος, Πρωτοσύγκελλος, τώρα
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντι-
νείας καὶ Κυνουρίας, ὁ ὁποῖος

ὁδηγοῦσε τὸ αὐτοκίνητο. Καὶ
ὁμως δὲν διεψεύσθη. «Ὁ Μη-
τροπολίτης Θεόκλητος εἶχε κοι-
μηθῇ». Συγκλονιστικὸς ὁ τρόπος
τῆς μεταστάσεώς του καὶ ἀπο-
καλυπτικὸς τῆς ἐναρέτου βιοτῆς
καὶ πολιτείας του.

Παραθέτομε τὰ γεγονότα

ποὺ θυμίζουν
πρόσωπα μιᾶς
«ἀλλοτινῆς» φω-
τοφόρου ἀγίας πε-
ριόδου, ποὺ ὁμως
κατ' οἰκονομίαν
τοῦ Θεοῦ ζοῦν
καὶ στὴν δική
μας, ἀλλὰ καὶ σέ
κάθε ἐποχῇ.

Τὸ ἀπόγευμα
τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης ὁ ἀοίδιμος
Θεόκλητος, ἀφοῦ
δὲν ἠδύνατο νὰ
ἀνέλθῃ στὶς χιο-
νισμένες Βάρσες,
ἐπέμενε καὶ μετέ-
βη μὲ τὸν Ὁδηγὸ

καὶ τὸν Γραμματέα τῆς Ἱερᾶς Μη-
τροπόλεως στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου
Νικολάου Καλτεζῶν, (Μοναστήρι
ἱστορικὸ, ὅπου συνῆλθε ἡ πρώτη
Ἐθνοσυνέλευση μετὰ τὴν Ἐπανά-
σταση τοῦ 1821) προκειμένου νὰ
ἐκπληρώσῃ τὸ χρέος του ἐνώπιον
τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

Ἐφθάσε στὴν Ἱερὰ Μονή,
εἰσῆλθε στὸ Καθολικὸ καὶ ὅπως
συνήθιζε, πῆρε ἓνα κερί, τὸ ἀνα-
ψε καὶ κρατώντας το, ἡσπάσθη
τὶς ἱερὲς εἰκόνες, εἰσῆλθε στὸ Ἅγιο
Βῆμα καὶ ἀφοῦ ἐποίησε «μετα-

νοίας τρεῖς» ἡσπάσθη γιὰ τελευταία φορὰ τὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο, ἀφοῦ ὅταν ἐπλησίασαν τὰ χεῖλη του τὴν Βίβλο τῆς ἀποκεκαλυμμένης Ἀληθείας, ἐξῆλθε ἡ ἁγία ψυχὴ του, ἐνῶ τὸ σῶμα του ἔμεινε κεκλιμένο σέ στάση δεήσεως μέ γερμένη τὴν ἱερὰ κεφαλὴ ἐπὶ τῆς φρικτῆς καὶ ἁγίας Τραπεζῆς, τὴν ὁποία ἡράσθη ἐκ νεότητος αὐτοῦ καὶ ἐνώπιόν τῆς ὁποίας ἔζη ὡς ἐπίγειος Ἀγγελος, ἐπὶ ἡμῖν καὶ πλέον αἰῶνα, προσφέρων τὴν ἀναίμακτη Μυσταγωγία, ὑπὲρ σωτηρίας τοῦ ἐμπεπιστευμένου αὐτῷ ποιμνίου.

Ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀοιδίμου Γέροντος ἐξεπληρώθη. Σύμπας ὁ Ἱερὸς Κληρὸς, οἱ μοναστικές Ἀδελφότητες καὶ ὁ φιλόθεος Ἀρχαδικὸς Λαός, τὴν Τετάρτη 11 Ἰανουαρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, μέ πρωτοφανεῖς ἐκδηλώσεις τιμῆς, ἐκήδευσεν ἀπὸ τὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀγίου Βασιλείου Τριπόλεως τὸν, ἐπὶ τριάντα χρόνια (1965-1995), Ποιμενάρχην του, προπρόποντας αὐτόν ἐν δάκρυσιν εὐγνωμοσύνης καὶ μέ τὴν βεβαιότητα τῆς Ἀναστάσεως στὴν αἰωνιότητα, ὅπου ἤδη συναγάλλεται μετὰ τῶν Ἀγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ εὐαρεστησάντων.

Μὲ δέος ἐνθυμοῦμαι τὶς ὥρες ἐκεῖνες καὶ ἰδιαιτέρως τὴν ἱερὰ ἀγρυπνία τῆς ὁποίας προέστη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης τότε Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου καὶ νῦν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρος, (χειροτονία εἰς Διάκονον καὶ Πρεσβύ-

τερον τοῦ ἀοιδίου Ἱεράρχου) ὁ ὁποῖος καὶ διεδέχθη, πρὸς χαρὰν καὶ παραμυθίαν ὅλων ἡμῶν, τὸν μεταστάντα Γέροντά μας.

Τὸν πλαισιώσαμε στὴν Θεία Λειτουργία, ἡ ἐλαχιστότητά μου, ὁ νῦν Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Θεόκλητος, (εἵμασταν τότε ἱεροκέρυκες τοῦ μακαριστοῦ Θεοκλήτου) καὶ ἄλλοι Κληρικοί.

Μὲ δέος ἱερὸ, ἐπίσης, σημειῶν ὅτι ἡ εὐχὴ τοῦ ἀοιδίου Γέροντός μας πρὸς τοὺς τρεῖς Ἱεροκέρυκες του καὶ ἡ ὀλόθερμη προσευχὴ πρὸς τὸν Θεὸ, ἐξεπληρώθη. Πρῶτος προήχθη ὁ νῦν Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλέξανδρος, ἐν συνεχείᾳ ἡ ταπεινότης μου, μέ τὴν εὐχὴ τοῦ Γέροντός μας καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἀμέριστη συμπαράσταση τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Ἀλεξάνδρου καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἅγιος Ἱερισσοῦ, μέ τὴν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ πρεσβεία, ἐπίσης, τοῦ μακαριστοῦ Θεοκλήτου, τὴν συγκινητικὴ ὑποστήριξη τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν ἐν ἀγάπῃ συνεπικουρίαν τῆς ἐλαχιστότητός μου. Πιστεύω ἀκράδαντα ὅτι μᾶς ἐβοήθησε ἡ εὐχὴ του καὶ ἡ ἀγάπη του ὅσο ζοῦσε καὶ μετὰ τὴν ἔξοδό του ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, μᾶς ἐστήριξε καὶ μᾶς στηρίζει ἡ δέησή του καὶ ἡ παρηγορία του στὸν οὐράνιο Πατέρα μας.

Ὁ τόπος ὅπου ἀναπαύεται τὸ σκήνωμά του, πίσω ἀπὸ τὸ ἅγιον

ΛΛΙΕΥΣ

Βῆμα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Τριπόλεως, ὁ κοινὸς δηλ. τάφος τῶν Ἀρχιερέων, δέχεται καθ' ἡμέραν τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὸ προσκύνημα τῶν εὐλαβῶν Τριπολιτῶν.

Τότε ποῦ ἔφυγε γιὰ τὸν οὐρανὸ ὁ Γέροντάς μας, ἐγράψαμε κάποιους στίχους, ἔκφραση πηγαίας εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ σεπτὸ καὶ ἡγιασμένο πρόσωπό του, τοὺς ὁποίους ἐπαναλαμβάνομε καὶ τώρα καὶ τοὺς παραθέτομε εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ, ὑποκλινόμενοι ,εὐλαβῶς, ἐνώπιον τῆς σεβασμίας μορφῆς του.

«Ροδόσταμα τῆς καρδιάς μας, τὰ δάκρυα ποῦ ραίνουν τὸν τάφο σου, Πατέρα μας,

Λουλούδια οἱ στεναγμοὶ μας, ὅς γίνουν στὴν Ἱερά σου μνήμη, Ἀγγελέ μας,

Ἡ δύμησή σου νωπὴ πάντα, δὰ κατακαίῃ τὰ σωδικά μας, Ποιμενάρχη μας,

Ἡλιαχτίδα τὸ χαμόγελό σου, δὰ φωτίζει τὴν πορεία μας,

Βάλσαμο παρηγοριᾶς ὁ γλυκύς σου λόγος, θα'ρχεται νὰ ἀπαλύνῃ τὶς ὥρες τοῦ πόνου μας,

Ἡ ἀγάπη σου Γέροντά μας, δὰ μᾶς συντροφεύῃ κατὰ τὶς ὥρες τῆς φοβερῆς μοναξιάς μας,

Κάθε χτύπημα τῆς καμπάνας, καθημερινὴ καὶ σὲ γιορτὴ ἐσένα δὰ χαιρετάῃ Δάσκαλέ μας, μεγάλε φίλε καὶ ἀδελφέ μας.

Κι ὅσο δὰ ζοῦμε ἐπάνω στὴ γῆ, χρυσὴ ἡ μορφὴ σου στὴν ψυχὴ μας, δὰ νοηματίζει τὴν πορεία μας καὶ δὰ ὁδηγῇ τὰ βήματά μας.

Νοσταγλία ἡ κάθε στιγμή μας, γιὰ τὴ γλυκειὰ συνάντησή σου, στὸν Οὐρανό, λατρευτέ μας Ἱεράρχη.

Θὰ σ' ἀγαποῦμε γιὰ πάντα.

Ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐχου ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πνευματικῶν σου τέκνων.

Καλὴ Ἀνάσταση Δεσπότη μας.»

Δύο Ἅγιοι στήν ἐποχή μας

Στήν ἀγιοκατάταξι τοῦ Γέροντος Παΐσιου καί τοῦ Γέροντος Πορφυρίου προχώρησε ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ.

Ἡ ἀγιοκατάταξις τοῦ Γέροντος Πορφυρίου τοῦ Κανσοκαλυβίτου ἔγινε τήν 27ην Νοεμβρίου 2014 καί τοῦ Γέροντος Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτου ἔγινε τήν 13ην Ἰανουαρίου 2015.

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ Ο ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ

Κατά κόσμον Εὐάγγελος Μπαϊρακτάρης, ἐγεννήθη τήν 7ην Φεβρουαρίου 1906 στήν Εὐβοία, στό χωριό Ἅγιος Ἰωάννης τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας. Οἱ γονεῖς του, Λεωνίδας Μπαϊρακτάρης καί Ἑλένη, ἦταν εὐσεβεῖς καί φιλόθεοι ἄνθρωποι. Ὁ πατέρας του, μάλιστα, ἦταν ψάλτης στό χωριό καί εἶχε συνδεθεῖ προσωπικά τόν Ἅγιο Νεκτάριο. Ἡ οἰκογένειά του ἦταν πολυμελής καί οἱ γονεῖς του φτωχοί γεωργοί πού δυσκολεύονταν νά τή συντηρήσουν. Γι' αὐτό τό λόγο, ὁ πατέρας ὑποχρεώθηκε νά φύγει στήν Ἀμερική, ὅπου δούλεψε στήν κατασκευή τῆς διώρυγας τοῦ Παναμᾶ.

Ὁ μικρός Εὐάγγελος ἦταν τό τέταρτο παιδί τῆς οἰκογενείας. Φύλαγε πρόβατα στό βουνό καί εἶχε παρακολουθήσει μόνο τήν πρώτη τάξη τοῦ Δημοτι-

κοῦ, ὅταν ἀναγκάστηκε λόγω τῆς φτώχειας νά πάει στή Χαλκίδα γιά νά δουλέψει. Ἦταν μόλις ἑπτὰ ἐτῶν. Μετά ἀπό τρία χρόνια πῆγε στόν Πειραιά, ὅπου

δούλεψε δύο χρόνια στο παντοπωλείο ενός συγγενούς. Στά δώδεκά του χρόνια έφυγε κρυφά για τό Άγιον Όρος, μέ τόν πόθο νά μιμηθεῖ τόν Άγιο Ίωάννη τόν Καλυβίτη, τόν όποιο εἶχε ιδιαίτερα ἀγαπήσει ἀπό ὅταν εἶχε διαβάσει τό βίο του. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τόν ὁδήγησε στήν καλύβη τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Καυσοκαλυβίων καί στήν ὑποταγή δύο Γερόντων, τοῦ Παντελεήμονος, ὁ ὁποῖος ἦταν καί πνευματικός, καί τοῦ Ἰωαννικίου, ἀδελφῶν κατὰ σάρκα. Ἀφοσιώθηκε στούς δύο Γέροντες, πού κατὰ κοινή ὁμολογία ἦταν ιδιαίτερα αὐστηροί, μέ μεγάλη ἀγάπη καί μέ πνεῦμα ἀπόλυτης ὑπακοῆς.

Κατόπιν, λόγω σοβαρῆς ἀσθενείας, ἀναγκάστηκε νά ἐπιστρέψει στήν Εὐβοία, ὅπου καί ἐγκαταστάθηκε στήν Ἱερά Μονή τοῦ Ἀγίου Χαραλάμπους Λευκῶν Εὐβοίας. Σέ ἡλικία 20 ἐτῶν συναντήθηκε μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο τοῦ Σινᾶ Πορφύριο, ὁ ὁποῖος ἀναγνωρίζοντας σέ αὐτόν πνευματικά χαρίσματα, τόν χειροτόνησε Πρεσβύτερο, δίνοντάς του καί τό ὄνομα μέ τό ὁποῖο ἔμελλε νά γίνει γνωστός. Ἀργότερα, ἐπειδή τό μοναστήρι τοῦ Ἀγίου Χαραλάμπους ἔγινε γυναικεῖο, ὁ π. Πορφύριος ἐγκαταστάθηκε στό μοναστήρι τοῦ Ἀγίου Νικολάου στην Ἄνω Βάθεια στην Εὐβοία.

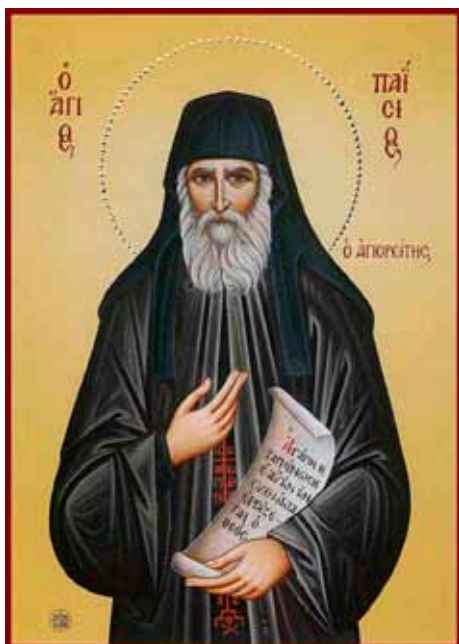
Τό 1940, σέ ἡλικία 34 ἐτῶν,

μετέβη στήν Ἀθήνα ὅπου διορίστηκε Ἐφημέριος στόν Ναό τοῦ Ἀγίου Γερασίμου στήν Πολυκλινική Ἀθηνῶν, δίπλα στήν Ὀμόνοια. Τό 1973 ἔφυγε ἀπό τήν Ἀθήνα καί ἐγκαταστάθηκε ἀρχικά στόν Ἅγιο Νικόλαο στά Καλίσσια τῆς Πεντέλης καί μετὰ ἀπό μερικά χρόνια στο Μήλεσι τῆς Μαλακάσας, ὅπου καί ἱδρυσε τό Ἱερό Ἡσυχαστήριο τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ. Τό Νοέμβριο τοῦ 1991 μετέβη στό παλαιό κελί του, στά Καυσοκαλύβια τοῦ Ἀγίου Όρους, ὅπου καί ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τήν 2α Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους.

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΙΣΙΟΣ Ο ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ

Κατά κόσμον Ἀρσένιος Ἐξνεπίδης, ἐγεννήθη στά Φάρασα τῆς Καππαδοκίας στή Μικρά Ἀσία, τήν 25η Ἰουλίου 1924. Ὁ πατέρας του ὀνομαζόταν Πρόδρομος καί ἦταν Πρόεδρος τῶν Φαράσων, καί ἡ μητέρα του ὀνομαζόταν Εὐλαμπία. Εἶχε ἄλλα ὀκτώ ἀδελφία. Τήν 7η Αὐγούστου 1924, μία ἐβδομάδα πρὶν οἱ Φαρασιῶτες φύγουν γιά τήν Ἑλλάδα, ἐβαπτίσθη ἀπό τόν Ἱερέα τῆς ἐνορίας του, τόν Ἅγιο Ἀρσένιο τόν Καππαδόκη.

Μετά τά Φάρασα, ἡ οἰκογένειά του κατέφυγε στην Κέρκυρα, ὅπου παρέμεινε γιά ἐνάμιση χρόνο. Στή συνέχεια μετεφέρθη στήν Ἡγουμενίτσα καί κατό-

πιν στην Κόνιτσα. Εκεί ο μικρός Ἀρσένιος τελείωσε τό Δημοτικό Σχολεῖο. Από μικρός συνεχῶς εἶχε μαζί του ἕνα χαρτί, στό ὁποῖο σημείωνε τά θαύματα τοῦ Ἀγίου Ἀρσενίου, ἐνώ ἔδειχνε ιδιαίτερη κλίσι πρὸς τόν μοναχισμό.

Τό 1945 κατετάχθη στο Στρατό, ὅπου ὑπηρέτησε ὡς ἀσυρματιστής κατά τή διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Τό 1949, ἀμέσως μετά τήν ἀπόλυσί του ἀπό τό Στρατό, εἰσῆλθε στό Ἅγιον Ὅρος γιά ἐπίσκεψι. Ἐπέστρεψε στήν οἰκογένειά του

γιά ἕνα χρόνο, προκειμένου νά ἀποκαταστήσει τίς ἀδελφές του. Τό 1950 ἐπέστρεψε στό Ἅγιον Ὅρος καί παρέμεινε. Ἐγκαταβίωσε στίς Μονές Ἀγίου Παντελεήμονος, Ἐσφιγμένου, Φιλοθέου, καί τό 1958 ἔφυγε γιά τό Στόμιο Κονίτσης, στήν Ἱερά Μονή Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου. Τό 1962 ἔφυγε γιά τό Ὅρος Σινᾶ, ὅπου παρέμεινε γιά δύο ἔτη στό κελί τῶν Ἀγίων Γαλακτίωνος καί Ἐπιστήμης.

Τό 1964 ἐπέστρεψε στό Ἅγιον Ὅρος. Ἐμεινε στή Σκήτη τοῦ Τιμίου Προδρόμου Ἰβήρων, στά Κατουνάκια καί στήν Μονή Σταυρονικήτα. Τό 1979 ἐγκαταστάθηκε στήν περιοχή Παναγούδα, σέ ἕνα κελί ἐγκαταλελειμμένο, ὅπου καί παρέμεινε μέχρι τό τέλος τῆς ζωῆς του.

Τό 1993 βγῆκε γιά τελευταία φορά ἀπό τό Ὅρος καί ἐπεσκέφθη τό Ἡσυχαστήριο τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στή Σουρωτή, γιά τήν ἐορτή τοῦ Ἀγίου Ἀρσενίου (10 Νοεμβρίου). Εκεί ἀσθένησε καί μετεφέρθη στό Νοσοκομεῖο, ὅπου διεγνώσθη καρκίνος στό παχύ ἔντερο. Τήν 12η Ἰουλίου 1994 ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ.

Μοναχή Παρθενία Ἡγουμένη Ἱερᾶς Μονῆς Μαλεβῆς

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας & Κυνουρίας
κ. **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ**

Τὴν Πέμπτην 12η Φεβρουαρίου 2015, ἡ Μοναχή Παρθενία, Ἡγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μαλεβῆς, ἄφησε τὸν προσωρινό τουτο κόσμον καὶ ἡ ψυχὴ τῆς πλέον εὐρίσκεται κοντὰ στὸν Νυμφίο τῆς καρδιάς της, τὸν Κύριό μας Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἡ Γερόντισσα δέν φοβόταν τὸ θάνατο. Ἐξάλλου, εἶχε ἤδη πεθάνει γιὰ τὸν κόσμον αὐτό, ὅταν μικρὸ κορίτσι μπῆκε στὸ στάδιο τοῦ Μοναχισμοῦ. Ἐγκατέλειψε τὸν κόσμον, γιατί ἀγαποῦσε πραγματικά τὸν κόσμον καὶ κάθε δημιούργημα τοῦ Θεοῦ. Τό πλούσιο ἔργο της αὐτὸ ἀπέδειξε σέ κάθε πτυχὴ του. Ἦταν ἄνθρωπος ἀπλός, πάντα εἰλικρινής καὶ αὐθεντικός. Ἡ συμπεριφορὰ της, οἱ λόγοι της, δέν εἶχαν ἴχνος ὑποκρισίας καὶ καλωπισμοῦ. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο πού συμβούλευε καὶ παρότρυνε πνευματικά, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο στηλίτευε καὶ προέτρεπε σέ διόρθωσι.

Ἡ Μοναχή Παρθενία, κατὰ κόσμον Εὐγενία Γιόβα, γεννήθηκε στὸ χωριὸ Πράσινο τῆς Γορτυνίας τὸ 1925. Οἱ γονεῖς της ἦσαν

ἀπλοὶ καὶ εὐλαβέστατοι ἄνθρωποι. Ἰδιαίτερος ὁ πατέρας της, τὸν ὁποῖο καὶ προσωπικά εἶχα γνωρίσει, ἦταν ἄνθρωπος ἁδολῆς ἀγάπης. Μόνος του σκοπὸς ἦταν νὰ πράττει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πρὸς δόξαν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Φαίνεται ὅτι καὶ ἡ μικρὴ Εὐγενία παραδειγματίστηκε ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ πατέρα της πρὸς τὸ Θεό καὶ ἀπὸ μικρὴ ἤθελε τὸ δρόμο τῆς ἀφιερώσεως καὶ τοῦ Μοναχισμοῦ. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι σέ ἡλικία μόλις 15 ἐτῶν ἐγκατέ-

λειψε τά πάντα καί ἐγκαταβίωσε στήν Ἱερά Μονή τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κερνίτσης Γορτυνίας. Ἐνα χρόνο ἀργότερα, ἦταν ἡ ἐποχή πού ἀδελφές ἀπό τήν Μονή Κερνίτσης μετακινήθηκαν στήν Ἱερά Μονή Μαλεβῆς, προκειμένου νά ἀναστήσουν τήν ἐγκαταλελειμένη τότε Μονή. Τίς Μοναχές ἐκεῖνες ἀκολούθησε καί ἡ δόκιμος Μοναχή Εὐγενία. Ἡ περίοδος τῆς μοναχικῆς δοκιμασίας συνεχίστηκε γιά τήν Εὐγενία καί στή Μονή Μαλεβῆς. Ἐκεῖ, τήν 7η Ἰουνίου τοῦ 1951 ἔλαβε τή Μοναχική Κουρά ἀπό τόν μακαριστό Μητροπολίτη Μαντινείας καί Κυνουρίας κυρό Γερμανό Ρουμπάνη καί τήν 1η Ἰουλίου τοῦ 1957 τό Μέγα Ἀγγελικό Σχῆμα.

Οἱ ἐποχές ἐκεῖνες ἦταν δύσκολες. Ὅμως ἡ Μοναχή Παρθενία διηκόνησε ἀκούραστα σέ ὅ,τι τῆς ἐζητήθη μέ μεγάλο ζῆλο καί ἀφοσίωσι, χωρίς ποτέ νά ἐγκαταλείπει τό ἔργο τῆς προσευχῆς καί ἀσκήσεως. Ὁ Θεός τήν ἀνέδειξε σέ Καθηγουμένη τῆς Μονῆς Μαλεβῆς τήν 11η Ἰανουαρίου τοῦ 1960.

Τό ἔργο τῆς ἦταν πολύπλευρο καί ποικίλο. Πνευματικό, κοινωνικό, φιλανθρωπικό. Δέν θά ἀναφερθοῦμε λεπτομερῶς σέ αὐτό. Κύριος οἶδε, ὁ ἐτάζων νεφρούς καί καρδίας, κι Ἐκεῖνος εἶναι πού θά τῆς ἀντιπροσφέρει τόν στέφανο τῆς δικαιοσύνης. Θά ἀναφερθοῦμε ὅμως ἐν συντομίᾳ στήν προσφορά τῆς στήν ἴδια τήν Ἱερά Μονή Μαλεβῆς, σέ

τρία σημαντικά στοιχεία της παρουσίας της εκεί, από τήν είσοδό της στο Μοναστήρι έως τήν τελευταία της πνοή.

Τό πρώτο στοιχείο είναι ή ούσιαστική ανάστασις τῆς Μονῆς Μαλεβῆς μέ τή συγκρότησι πολυάριθμης Ἀδελφότητος. Ἀνέλαβε ἕνα Μοναστήρι ἐγκαταλειμμένο, ἔρημο, χωρίς ἀδελφότητα. Ἡ ἀγάπη της πρὸς τήν Παναγία καί ὁ ἀνυπολόγιστος ἀνθρώπινος ἀγώνας της ἔκανε τόν ἔρημο τόπο νά ἀνθίσει. Ἡ βαθεῖα πίστι της, ἡ ἀγάπη της γιά τόν Μοναχισμό, ἡ προσήλωσί της στήν προσευχή καί τήν ἄσκησι, ἔφερε κοντά της νέες Μοναχές. Κι ἐκείνη τίς δέχθηκε μέ στάσι μητρική, τούς συμπαραστάθηκε, τίς ἐνδυνάμωσε, τίς γαλούχησε στό μοναχικό ἰδεῶδες μέ ὑπομονή καί ἐπιμονή. Κυρίως, ὅπως ἡ ἴδια ἔλεγε, ἐμπιστευόταν κάθε ἀδελφή τῆς Μονῆς στήν προστασία τῆς Μεγάλης Μάνας, τῆς Παναγίας μας. Ἔτσι, ἡ ἀδελφότητα μεγάλωσε ἀριθμητικά ἀλλά κυρίως πνευματικά. Ἕνα χαρακτηριστικό παράδειγμα εἶναι, ὅτι τά πρώτα χρόνια, ὅταν ἔβγαινε ἀπό τή Μονή γιά διάφορες ἐργασίες, πάντα ἔφερε μαζί της ἐπιστρέφοντας μικροπράγματα γιά κάθε ἀδελφή ξεχωριστά. Ἐλεγε ὅτι τό κάνει ὅπως μία μάνα πού ἐπιστρέφει σπίτι καί τά παιδιά της περιμένουν κάτι νά τούς φέρει. Τά παιδιά της ἦταν οἱ Μοναχές της.

Τό δεύτερο στοιχείο τῆς προφορᾶς της εἶναι ἡ κτηριακή ἀνάστασις τῆς Μονῆς. Ὅταν ἡ Μοναχή Παρθενία ἀνέλαβε τή Μονή Μαλεβῆς, τό Μοναστήρι ἦταν ἐρείπιο κτηρίων. Ἀκόμη καί ὁ Ναός δέν ἦταν σέ καλή κατάσταση. Πόσο μάλλον τά κελιά καί οἱ βοηθητικοί χώροι τῶν Μοναχῶν. Σιγά-σιγά, μέ πολύ ἀγώνα, ἡ Παρθενία κατάφερε νά ἀνακαινίσει κάθε γωνιά τοῦ Μοναστηριοῦ. Καί δέν ἔμεινε ἐκεῖ. Ἔκτισε ξενῶνες γιά νά μπορεῖ κάθε προσκυνητής νά ἔρδει καί νά φιλοξενηθεῖ στό Μοναστήρι. Ἦθελε οἱ εὐλαβεῖς προσκυνητές νά μποροῦν νά γευθοῦν ἔστω γιά λίγο τή ζωή τή μοναχική, νά ἀπαλύνουν τόν πόνο τους μέσα στό Μοναστήρι τῆς Παναγίας, νά ξεκουραστοῦν καί νά ἀναπαυθοῦν ψυχικά καί σωματικά. Παράλληλα, ἐκτίσθη τό νέο Καθολικό τῆς Μονῆς τό ὁποῖο ἀποτελεῖ κόσμημα πανελλήνιο καί πανορθόδοξο. Μεγαλοπρεπής ἀλλά καί κατανυκτικός συνάμα Ναός πού προδίδει τό ἐν ταπεινώσει μεγαλεῖο τῆς ἀπείρου ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Μέ ἐπιβλητικό ἀρχιτεκτονικό σχῆμα, μέ ξυλόγλυπτα μοναδικά, μέ ἀγιογραφίες πού ἐτοίμασαν γιά πάνω ἀπό 10 ἔτη Ἀγιορεῖτες πατέρες τῆς συνοδείας τῶν Παχωμαίων. Σκοπός τῆς Γερόντισσας ἦταν νά μποροῦν οἱ προσκυνητές νά παρακολουθοῦν τίς Ἀκολουθίες σέ ᾧ ἄνετο, μέ κατάνυξι, καί νά

δοξολογούν τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ καί τῆς Παναγίας Μητέρας Του.

Τό τρίτο στοιχείο πού πιστοποιεῖ τήν προσφορά τῆς Γερόντισσας Παρθενίας στήν Ἱερὰ Μονή Μαλεβῆς ἔχει νά κάνει μέ τό θεῖο δῶρο τῆς μυροβυσσίας τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἡ ὁποία γιά αἰῶνες φυλάσσεται ὡς πολύτιμο κειμήλιο στή Μονή. Ὁ τρόπος πού ἡ Μοναχή Παρθενία ἐστάθη μπροστά στό θαῦμα ἦταν ἀκριβῶς αὐτή ἡ προσφορά της. Ἡ πίστις καί ἡ ἐμπιστοσύνη της πρὸς τήν Παναγία μας, τήν ἔκαναν νά ἐμπιστευθεῖ τά πάντα στό θέλημα τῆς Θεοτόκου. Δέν ἀπέτρεψε εἰδικούς νά ἐπισκεφθοῦν τή Μονή καί ἰδίως ὁμμασι νά πιστοποιήσουν τό θαῦμα, μέ τεχνικές καί τρόπους πού κάποιος θά μπορούσε νά πεῖ ὅτι δοκιμάζαν τό αἶσθημα τῆς εὐσεβείας. Κατέγραφε

πολλά ἀπό τά θαύματα τῆς Παναγίας τῆς Μαλεβῆς γιά νά ἀποτελοῦν κίνητρο γιά πολλούς νά προστρέχουν μέ πίστι στή Θεομήτορα. Ἡ σύνεσις τῆς Ἡγουμένης Παρθενίας μπροστά στό θαῦμα, ἔκανε τή Μονή Μαλεβῆς νά γίνει γνωστή παντοῦ. Νά ξεπεράσει τά ὅρια τῆς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας καί νά εἶναι πλέον πανορθόδοξο προσκύνημα, ὅπου πιστοί ἀπό κάθε γωνιά τῆς γῆς ἔρχονται νά προσκυνήσουν τήν χαριτόβρυτο εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καί νά λάβουν χάρι καί παρηγοριά.

Εὐχόμεθα ἡ ψυχή της νά καταταγεῖ μετά τῶν ἁγίων στόν Παράδεισο στόν οὐρανό καί ἡ μνήμη της νά μείνει αἰώνια στή γῆ ἡ δέ εὐχή της νά στηρίξει τήν ἀδελφότητα πού χάρισε ὁ Θεός στό ἱστορικό Μοναστήρι τῆς Παναγίας μας τῆς Μαλεβῆς.

Ἐπικήδειος στήν Ἡγουμένη Παρθενία

τῆς Μοναχῆς Ἀγνῆς

Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης γράψον. Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπαρτί ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν» (Αποκ. ιδ'.13)

Καθευδεῖς τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσαι Σεπτὴ Γερόντισσα τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς τῆς Παναγίας Μαλεβῆς εἰς τὴν ὁποία παιδιόθεν σχεδὸν εἰσήχθης. Ὡς βότρυν πέπειρον σὲ ἐτρύγησε ἐκ τῆς ἀμπέλου αὐτοῦ ὁ Κύριος τοῦ Ἀμπελῶνος ὃν ἐφύτευσε ἡ πανσθενὴς δεξιὰ Του. Σὲ μετέστησεν ἐκ τῆς παρούσης ζωῆς ὅπου τὰ σκάμματα, οἱ πα-

λαῖστρος, οἱ ἀγῶνες οἱ πνευματικοί, οἱ θλίψεις καὶ οἱ δοκιμασίες, ἡ μέριμνα τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς πρὸς τὴν ἀγήρω μακαριότητα, ὅπου τὰ βραβεῖα, ἡ ἀνάπαυσις τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ὁ ἔπαινος τῶν δικαίων, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν.

Ἀποχωρίζεσαι τῆς Ποίμνης σου τῶν ἀδελφῶν καὶ θυγατέρων σου, τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ τῶν εὐλαβῶν προσκυνητῶν τοῦ Ἱεροῦ τούτου κατοικητηρίου τῆς Θεομήτορος ὅπου ἀποθησαυρισμένη διαφυλάσσεται ἡ Ἱερὰ μνηροβλύζουσα θαυματουργὸς τῆς Θεοτόκου Εἰκόνα.

Ἡ φωνὴ ἡ πρώτη «Σὲ ἐκάλεσε Ἀνάβηθι ὧδε καὶ ἀνέβης δεαρ-

χίω νεύματι. Καὶ ἰδοὺ ἔμπροσθέν σου θύρα ἀνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ»

Ἐδούλευσας εἰς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὡς δούλη πιστὴ καὶ ἀγαθὴ προσέρχεσαι τῷ Δεσπότη Χριστῷ, ἀνάλαβε τὸν μισθὸν τῶν Πιστῶν καὶ φρονίμων Παρθένων.

Τὸ Σεπτὸν σκῆνος τῆς μακαρίας ψυχῆς σου κυκλοῦσι σήμερον ὁ Σεπτὸς Ποιμενάρχης τῆς θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας, ὁ Σέβ/τὸς Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Ἀλέξανδρος, Ἱερὰ χορεία Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ πρῶτος τοῦ Σεβασμιωτάτου συνεργάτης Πρωτοσύγκελλος Θεόκλητος, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς ποὺ σὲ ἔζησαν καὶ σὲ ἐγνώρισαν, πλῆθος λαοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ

ἡμεῖς τὰ ἀπορφανισθέντα τέκνα σου, οἱ ἀδελφές ἢ οἰκογενεὶά σου, ὅλη πλῆθος Μοναχῶν ἀπὸ ἄλλας Μονὰς διὰ νὰ θρηνησοῦν ἀνδρωπίνως μαζί μας διὰ τὴν ἐκδημίαν σου ἀλλὰ καὶ νὰ συνενώσουν μαζί μας τὰς δεήσεις των ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας ψυχῆς σου.

Καὶ ἐκλήθην ἐγώ, ἡ βραδὺς τῇ γλῶσσα νὰ ὑπανοίξω τὰς δέλτους τοῦ βίου σου καὶ νὰ παραστήσω σὲ τὴν μητέρα τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς τὴν λόγῳ τὲ καὶ ἔργῳ μεγαλόφωνον κήρυκα τοῦ σωτηρίου κηρύγματος, τὴν ἀγωνίστριαν καὶ πρόμαχον τῆς ὑπὲρ Χριστοῦ παρρησίας.

Ὡρα Ἱερὴ καὶ ταυτόχρονα γεμάτη συγκίνησιν καὶ πόνο γιὰ ὅλους μας καὶ ἰδιαιτέρως διὰ ἐμᾶς τὰς ἀδελφάς, καθ' ὅσον

ΛΙΘΕΥΣ

ἡ μακαρία μητέρα μας Παρθενία εἶχε βαθείαν καὶ ἔνθερμον τὴν πρὸς Θεὸν πίστιν. Ζέουσαν τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν τροφὸν πάντων ἡμῶν Ἐκκλησίαν. Ζῶσαν καὶ δι' ἔργων ἐνεργουμένην μὲ τὴν εὐσέβειαν. Ὑψηλὸν καὶ ἀκμαῖον τὸ Ἱεραποστολικὸν φρόνημα. Πρᾶος καὶ μαχητικὴ ἐπιεικὴς ὁμοῦ καὶ αὐστηρὴ, ἄνθρωπος προσευχῆς.

Ἡ Γερόντισσα Μητέρα Παρθενία, δὲν ὑπολόγιζε ποτὲ τὸν ἑαυτοῦ της. Δὲν ἐφοβεῖτο κόπους καὶ ταλαιπωρίας. Ἦτο ξένη τῶν προσωπικῶν ἀνέσεων ἀκόμῃ καὶ τῶν θεμιτῶν ἀπολαύσεων. Ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας εἶχε ἐγκολπωθῇ τὸ πνεῦμα τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς θυσίας καὶ δὲν τὸ ἀπεχωρίσθη ποτὲ μέχρι τὴν ὥρα ποὺ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς της.

Μέχρι τέλους τῆς ζωῆς της ἔμενε ἀπλή καταδεκτικὴ καὶ προσηνής. Ἀπεστρεφετο τὴν διανοή, τὴν συκοφαντία, τὴν κατάκριση. Εἶχε βαθὺ τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης, ἀντικειμενικὴ πάντοτε καὶ ἀμερόληπτος ἐζύγιζε σωστὰ τὰ πρόσωπα καὶ ἐκτιμοῦσε ἀντικειμενικὰ τὰ γεγονότα.

Αὕτῃ ἡ Ἁγία ἡμῶν Γερόντισσα ἦτο «ὑψηλὴ μὲν τοῖς ἔργοις, ταπεινὴ τῷ φρονήματι, ἡδὺς τὸν λόγον ἀνυποχώρητος εἰς τὴν προάσπισιν Ἀρχῶν καὶ ἀξιῶν κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἀλλὰ καὶ τῶν δικαίων τῆς Μονῆς, γενομένη τύπος τῶν πιστῶν ἐν πάσι. Διεφύλαξε τὴν παρακαταθήκην τῆς Πίστεως καὶ τῆς δωριᾶς ὅπου ἔλαβε ἀλλὰ καὶ τὸν ἀραβῶνα τοῦ Μοναχι-

ΛΙΘΕΥΣ

κοῦ ἀγγελικοῦ Σχήματος καὶ σήμερα προγεύεται τῆς οὐρανίου δόξης.

Αὐταὶ αἱ ἀρεταὶ ἀπετέλεσαν τὸν πυρίνα του πνευματικοῦ κόσμου ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔζησε, ἔδρασε, ἐδίδαξε ἐδυσιάσθη καὶ ἐκοιμήθη ἡ πολύκλαυστος μητέρα μας. Λυπούμεθα καὶ κοπτόμεθα διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν ἀλλ' «οὐχὶ καθὼς οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα», βιοῦμεν τὸ μέγα κενὸν τὸ ὁποῖον καταλιμπάνει αὐτὴ σήμερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν Ἱερὰν μας Μονήν.

Ἦγωνίσθης τὸν καλὸν ἀγὼνα, τὸν δρόμον τετέλεκας τὴν πίστιν τετήρηκας» Πορεύου τὴν μακαριὰν ὁδόν. Ἐχεις συνοδοι-

πόρους τοὺς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἰδρώτας σου, ἔχεις ἀσφαλὲς ἐφόδιον τὴν μεσιτείαν τῆς Παναγίας Μαλεβῆς, τὴν ὁποίαν ὑπηρέτησες, καὶ ἀνέδειξες παγκοσμίως πανίερον προσκύνημά της εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

Γερόντισσα μητέρα! Ἐγὼ προσωπικῶς καὶ ὅλες οἱ ἀδελφές, ἐξ ὀνόματος τῶν ὁποίων σὲ ἀποχαιρετῶ, σὲ παρακαλοῦμε νὰ μᾶς συγχωρέσης ὅπου καὶ σὲ ὅτι σὲ πικράναμε καὶ μὴ παύσης νὰ δέεσαι καὶ διὰ ἐμᾶς τὸ μικρὸν ποιμνιὸν σου καὶ διὰ τὸν Ποιμενάρχην μας καὶ διὰ τὸν Πνευματικόν μας π, Ἀγαθὰγγελον, καὶ διὰ τὴν πατρίδα μας καὶ διὰ ὅλον τὸν κόσμον. Ἀμήν.

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης: Από τήν Ἐπανάσταση στό Ἑλληνικό Κράτος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Πρίν ἀκριβῶς ἀπό 562 χρόνια, δηλαδή τό 1453, ἡ κατάκτηση τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπό τοὺς Ὀθωμανοὺς σηματοδότησε τήν ἐξάρθρωση τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καί ἐπέβαλλε ἕναν νέο παράγοντα στήν Εὐρωπαϊκή σκηνή. Παρά ταῦτα, τό γεγονός αὐτό, ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος, δέν ἐπέφερε τήν ἀποσύνθεση τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αὐτός ἀκριβῶς εἶναι ὁ κεντρικός πυρήνας καί τό βασικό μήνυμα γιά τήν σύγχρονη ἐποχή τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Μέ ἄλλα λόγια, τά 368 χρόνια ἑνταξης τοῦ ἑλληνισμοῦ στοὺς Ὀθωμανοὺς, ἕως δηλαδή τό 1821, ἀναδεικνύουν γιά ἐμᾶς σήμερα, μιὰ διαρκῆ ἀφύπνιση τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου καί μιὰ αὐξανόμενη ἀντιστασιακή δραστηριότητα. Ἡ ἐπίτευξη, λοιπόν, τοῦ στόχου, δηλαδή ἡ ἐπιτυχής ἔκβαση τῆς ἐπαναστατικῆς προσπάθειας, δέν ἦταν παρά τό ἀποτέλεσμα κάποιων ἐνεργειῶν ἢ ἀκόμη καί

συγκυριῶν, πού χωρίς αὐτά δέν θά φθάναμε στήν Ἐπανάσταση.

Ὡς ἐκ τούτου, οἱ τρόποι γιά τήν πραγματοποίησή τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ στόχου καί ἡ στάση ἀπέναντι στοὺς Ὀθωμανοὺς, διαμόρφωσαν τά ιδεολογικά ρεύματα καί τήν πολιτική τῶν ὑποδοῦλων. Κατ' ἐπέκταση, λοιπόν, θεωρῶ αὐτήν τήν πτυχή τῆς βασιανιστικῆς πορείας τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀπό τήν Ἀλωση μέχρι τό 1821, ὡς τήν κινητήρια δύναμη τῆς ἀπελευθερωτικῆς προσπάθειας, καθῶς ὑποδαύλιζε ἀκατάπαυστατο ὄραμα τῆς ἀνεξαρτησίας.

Ἔτσι, ἐν πρώτοις, μέσα στόν περιορισμένο χρόνο τῆς σημερινῆς ὁμιλίας, ἃς σκιαγραφήσουμε σέ ἀδρές γραμμές τά βασικά σημεῖα αὐτῆς τῆς ἀφύπνισης τοῦ ἑλληνισμοῦ, ὅπως ἐνσαρκώθηκαν ἀπό τόν κύριο συντελεστή αὐτῆς τῆς προσπάθειας τόν γέρο τοῦ Μωριά, τόν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη. Ἀλλωστε, μέσα

Ὁ Νίκος Ἀναστασόπουλος εἶναι λέκτορας νεώτερης καί σύγχρονης Ἑλληνικῆς ἱστορίας τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καί Ἀρχαιολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων.

ἀπό τό συγκεκριμένο σημερινό ιστορικό ζητούμενό μας, τόν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, θά είσαχθοῦμε ἐναργῶς, στήν ἐρμηνεία καί τήν παράθεση τῶν γεγονότων σέ σχέση μέ τήν ἑναρξη καί τήν ἔκβαση τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης καί ἐν γένει τήν πολιτική κυρίως διαμόρφωση τῶν ἐξελίξεων κατά τά πρῶτα μετεπαναστατικά χρόνια.

Συνεπῶς, ἐπεκτείνουμε γοργά τήν συλλογιστική μας σέ αὐτές τίς πτυχές πού προσδιορίζουν τήν πολιτική φυσιογνωμία τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη καί ἀντικατοπτρίζουν κατά συνέπεια τήν πολιτική του ὑπόσταση καί τόν ιδεολογικό του προσανατολισμό. Βέβαια, ἐν προκειμένῳ, ἄς ὑπογραμμίσουμε, ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, γεννημένος τό 1770, βίωσε τήν νεανική του ἡλικία, παράλληλα μέ τήν ιδεολογική προετοιμασία γιά τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821. Ἄλλωστε, ταυτόχρονα, ἡ ἀνασυγκρότηση τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῶν

Ἑλλήνων, ἡ ὁποία ἦταν ἐνωμένη μέ τήν χριστιανική ιδέα, καθῶς ἡ ἐκκλησία κατεῖχε κυρίαρχη θέση στήν ἐκπαίδευση στόν καιρό τῆς Τουρκοκρατίας, συνέβαλλε ἐξαιρετικά στήν ἐκκολαπτόμενη ἐθνική ιδέα. Στή Δημητσάνα, στά Ἰωάννινα, στήν Κοζάνη ἢ τή Χίο μαρτυροῦνται σημαντικά ἐκπαιδευτικά κέντρα, ἐνῶ, τό σπουδαιότερο, ἡ Μεγάλη του Γένους Σχολή στήν Κωνσταντινούπολη εὐρισκόταν ὑπό τήν ἐποπτεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Παράλληλα, ὁ Νεοελληνικός Διαφωτισμός, πού ἀρχίζει ἀπό τά τέλη τοῦ 18ου αἰῶνα καί φθάνει ἕως τήν Ἐπανάσταση καλλιέργησε προοδευτικές τάσεις. Βασιζμένος στήν ιδεολογική δομή τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης, σάν πνευματικό κίνημα, ξεσήκωσε σιγά σιγά τίς μᾶζες γιά τήν ἐθνική τους ἐλευθερία.

Σ' αὐτό, λοιπόν, τό οικονομικό καί πνευματικό πλαίσιο, ἡ ἡγετική μορφή τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, τό 1806, σέ ἡλικία 36 ἐτῶν, κατά τή διάρκεια τοῦ μεγάλου διωγμοῦ τῶν κλεφτῶν, κατέφυγε στή Ζάκυνθο, ὅπου

κατατάχθηκε στὸν ἀγγλικό στρατό, φθάνοντας μέχρι τὸ βαθμὸ τοῦ ταγματάρχη. Ἐκεῖ, συσσωρεύσε, ἐν πολλοῖς, ἐμπειρίες καὶ γνώσεις, ἱκανές νὰ μεταβάλλουν τὴν θεώρηση γιὰ τὰ πολιτικά καὶ στρατιωτικά δεδομένα καὶ τὸν ἔπλασαν στὸν πολεμικὸ ἡγέτη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης. Ἐξάλλου, στήν Ζάκυνθο ἔμαθε καὶ τὴν τέχνη τοῦ πολέμου, ἐνῶ ταυτόχρονα, διδάχθηκε τὸ σύστημα διοίκησης καὶ τὴ μέθοδο μάχης τοῦ σύγχρονου εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ.

Διεισδύοντας, ὥστόσο, ἐναργέστερα στὰ περὶ τῆς παραμονῆς τοῦ Κολοκοτρώνη στὴ Ζάκυνθο, σημειώνουμε ὅτι ἡ παρουσία του στὸ νησί ἀποτέλεσε ἀσφαλῶς ἐποχὴ μαθητείας καὶ στὸ πεδίο τῆς πολιτικῆς. Εἰδικότερα, συναναστράφηκε μὲ μιὰ πλειάδα προσώπων, πού διέφεραν ἀπὸ ἐκεῖνα τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς Πελοποννήσου καὶ κατὰ συνέπεια ἦρθε σὲ ἐπαφὴ μὲ Ἑλληνες πού ὑπηρετοῦσαν σὲ ξένους τακτικούς στρατοὺς καθὼς καὶ ξένους ὑψηλόβαθμους ἀξιωματούχους, ὅπως τὸν ρῶσo ναύαρχο Σινιαβίν, τὸν ἀγγλοστρατηγὸ Ὁσβαλτ, τὸν γάλλο στρατηγὸ Καμούση τὸν πληρεξούσιο τοῦ ρώσου τσάρου στήν Ἐπτάνησο Μοντσενίγο. Στὴν ἴδια κατεύθυνση, γνώρισε ἡγετικές φυσιογνωμίες πού διαδραμάτισαν καθοριστικὸ ρόλο στήν

Ἐπανάσταση, ὅπως τὸν μητροπολίτη Οὐγγροβλαχίας Ἰγνάτιο, τὸν Ἰωάννη Καποδίστρια, ἐνῶ ἀπέκτησε σχέσεις καὶ μὲ ἄλλους Ἑλληνες ἐνόπλους πού εὐρίσκονταν τὰ χρόνια αὐτά στὰ Ἐπτάνησα.

Κοντολογίς, ὅλος αὐτός ὁ κόσμος ἐπηρέασε σὲ ἱκανὸ βαθμὸ τὸν τρόπο πού προσέγγιζε ὁ Κολοκοτρώνης τὴν πραγματικότητα, ἀλλὰ καὶ ταυτοχρόνως τοῦ ἀπέφερε ἐμπειρίες, καὶ τοῦ παρέσχε γνωριμίες πού ἀποδείχθηκαν πολὺτιμες στὰ χρόνια του Ἀγῶνα. Σὲ κάθε περίπτωση, πάντως, τὰ πολιτικά καὶ στρατιωτικά δεδομένα στὰ Ἐπτάνησα καὶ ἡ παρουσία τοῦ Κολοκοτρώνη στήν Ζάκυνθο τὸν ἔφεραν σὲ ἐπαφὴ μὲ τίς τρεῖς εὐρωπαϊκὲς δυνάμεις, τὴ Ρωσία, τὴ Γαλλία καὶ τὴν Ἀγγλία. Ἐκ τῶν πραγμάτων, συνεπῶς, ἡ ὁσμωση αὐτῇ ἀνοιξε νέους ὁρίζοντες στὸν κλέφτη τοῦ Μοριά. Τό γενικότερο, ἄλλωστε, πολιτιστικὸ περιβάλλον τῶν Ἐπτανήσων τοῦ ἔδινε εὐκαιρίες μόρφωσης καὶ τοῦ φανέρωνε ἓνα πλαῖσιο μὲ δυτικὲς ἐπιρροές. Σχετικῶς, θὰ πρέπει νὰ συμπληρώσουμε ὅτι οἱ διαπιστώσεις αὐτές ἀποσαφηνίζονται καὶ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν διήγησή του. Ἀναφέρει χαρακτηριστικὰ ὅτι «...δέν εἶναι παρὰ ἀφοῦ ἐπῆγα στὴ Ζάκυνθο ὅπου εὐρῆκα τὴν Ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἀπλο-ελληνικὴν. Τὰ βιβλία ὅπου

ἐδιάβαζα συχνά ἦταν ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἱστορία τοῦ Ἀριστομένη καὶ Γοργῶ καὶ ἡ ἱστορία τοῦ Σκεντέρμπεη...».

Οἱ σχέσεις τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, πάντως, μέ τήν Ζάκυνθο καί μέ τίς σχετικές ἐπιρροές ἀπό τό νησί, ἀποτυπώνονται στήν ἀπόφασή του νά μνηθεῖ στή Φιλική Ἑταιρεία τό 1818. Ἀναμφισβήτητα, σημαντικό ρόλο σέ αὐτήν τήν ἀπόφαση διαδραμάτισε ἡ Γαλλική Ἑπανάσταση, τήν ὁποία θεωροῦσε ὁρόσημο γιά τίς ἀλλαγές πού ἀκολουθήσαν. Διατυπώνει, μάλιστα, σχετικές ἀπόψεις στά τελευταῖα χρόνια τῆς παραμονῆς του στή Ζάκυνθο. Σχετική, ἐν πολλοῖς, κατὰ τὰ ἄλλα, μέ τίς προηγηθεῖσες πεποιθήσεις του εἶναι καί ἡ εἰσδοχή του στή Φιλική Ἑταιρεία καθὼς ἡ Ζάκυνθος ἀποτέλεσε γιά τή Φιλική Ἑταιρεία φυτώριο νέων μελῶν. Ἄλλωστε, ἡ πνευματική παράδοση τοῦ νησιοῦ, σέ συνδυασμό μέ τήν πολεμική ἀναταραχή δημιουργοῦσαν τίς συνθηκες ἐκεῖνες γιά τήν ἀνθηθῆ τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρείας.

Μετά τίς προαναφερθεῖσες ἀναφορές, κρίνεται σκόπιμο νά ἐπισημάνουμε ἐπιπλέον ὅτι ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης μνηθῆκε στήν Φιλική Ἑταιρεία τήν 1η Δεκεμβρίου τοῦ 1818. Ὁ ἴδιος, ἄλλωστε, ἀνέφερε ὅτι οἱ ἀπόστολοι τῆς Φιλικῆς Ἀναγνωσταρᾶς

καί Ἀριστείδης Παπᾶς, τοῦ ἔφεραν στήν Ζάκυνθο «γράμματα ἀπό τήν Ἑταιρεία» καί ἔκτοτε ἐργάστηκε σθεναρῶς γιά τήν διάδοση τῶν σκοπῶν τοῦ Σωματείου. Μάλιστα, ἀπό τούς σωζόμενους καταλόγους τῆς Ἑταιρείας ἐντοπίζονται ἀρχετοί ἀπό ὅσους μύησε ὁ Κολοκοτρώνης, μεταξύ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται Πελοποννήσιοι ἔμποροι καί Ἑπειρῶτες στρατιωτικοί.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾷ στή συνέχεια ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐν πρώτοις, ἡ στρατιωτική πορεία τοῦ Κολοκοτρώνη τὰ χρόνια περί τό 1821 εἶναι γνωστή. Τό πλέον ἄξιο ἀναφορᾶς, πάντως, εἶναι ὅτι στίς ἀρχές τοῦ 1821 ἀποβιβάστηκε στή Μάνη γιά νά λάβει μέρος στόν ἐπικείμενο Ἀγῶνα καί στίς 23 Μαρτίου τοῦ ἴδου ἔτους συμμετεῖχε στό στρατιωτικό σῶμα, ὑπό τόν Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη. Ἀκολουθῶς, κατέλαβε τήν Τριπολιτσά, τό διοικητικό κέντρο τῶν Ὀθωμανῶν στόν Μοριά καί μαζί μέ τήν νίκη στό Βαλτέτσι, πού ὀφείλονται ἀποκλειστικά στόν Κολοκοτρώνη, τόν ἐπέβαλαν ὡς ἀρχηγό τοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ τῆς Πελοποννήσου. Ὅμοίως, στή μάχη τῶν Δερβενακίων, ὅπου καταστράφηκε ὁ στρατός τοῦ Δράμαλη, ἀναδείχθηκε ἡ στρατηγική του ὀξυδέρχεια καί ἡ κυβέρνηση Κουντουριώτη τόν

διόρισε ἀρχιστράτηγο τῶν δυνάμεων. Ἡ ἴδια, ὅμως, κυβέρνηση τὸν φυλάκισε στὴν Ὑδρα, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐμφύλιων συρράξεων τῶν ἐτῶν 1823 καὶ 1824, ὅπου εἶχε πρωταγωνιστικό ρόλο. Παρὰ ταῦτα, ἀπελευθερώθηκε τὸν Μάιο τοῦ 1825, ὅταν ὁ Ἰμπραήμ ἀπειλοῦσε νὰ καταστείλει τὴν Ἐπανάσταση καὶ τοῦ ἀνατέθηκε, ἐκ νέου, ἡ ἀρχιστρατηγία τοῦ Ἀγῶνα.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὥστόσο, ὅτι μὲ τίς τελευταῖες ἀναφορές, προκύπτουν μὲ σαφήνεια τὰ κοινωνικοπολιτικά ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων, ἐξελίχθηκε ἡ παρουσία τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη σέ σχέση μὲ τὰ δημόσια πεπραγμένα. Ἄλλωστε, ἡ Ἐπανάσταση ἀναδιαμόρφωσε τίς ἐδραιωμένες ἰσορροπίες τῆς προεπαναστατικῆς περιόδου. Στό ρευστό περιβάλλον πού δημιουργήθηκε συγκροτήθηκαν νέες συμμαχίες καὶ οἱ ἰσχυρές οἰκογένειες τῶν κοτζαμπάσηδων τῆς Πελοποννήσου, πού στὰ χρόνια τοῦ Ἀγῶνα διεκδίκησαν τὴν πολιτική ἡγεσία, δέν μπορούσαν νὰ ἀνεχθοῦν τὸν πρωταγωνιστικό ρόλο πού διεκδικοῦσαν οἱ πρῶην ἔνοπλοι. Ἀναλόγως, ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης μετεῖχε, βεβαίως, ἐνεργά στὴν διαμάχη πού διεξήχθη στό ἐσωτερικό τῆς Ἐπανάστασης μεταξύ τῶν ἡγετικῶν τῆς ομάδων καὶ δημιούργησε τίς ἐξελίξεις ἢ διετέλεσε ὁ

κύριος πόλος τῆς σύγκρουσης.

Τό τοπίο, βεβαίως, ἀρχισεν νὰ διαφαίνεται εὐκρινῶς ὅταν ὁ Κολοκοτρώνης κατέστη κύριος διαμορφωτῆς τῶν ἐξελίξεων στὴν Πελοπόννησο. Γεγονός, τὸ ὁποῖο τὸν ἔφερε σέ κάποια ἀντιπαλότητα μὲ ἓνα σημαντικό μέρος τῶν προκρίτων καὶ τῶν πολιτικῶν προσωπικοτήτων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν προσέλθει στίς ἐπαναστατημένες περιοχές μετὰ τὴν Ἐπανάσταση. Πέραν τῶν ἄλλων, ἡ ἀπαξία μὲ τὴν ὁποία ἀναφερόταν στή Διοίκηση, σέ ἐπιστολὴ πού ἔστειλε στοὺς προκρίτους τῶν τριῶν ναυτικῶν νησιῶν στίς 16 Ἰουλίου 1822 ἀναδεικνύει τὸ ἐπίπεδο τῶν σχέσεών τους. Ἀνέφερε χαρακτηριστικά: «Τό κάκιστον ἦτον, ἀδελφοί, ὅπου ἡ δυστυχία μᾶς ἐπλάκωσεν ἀπο τὸ κεφάλι. Ἡ ἐθνική μας Διοικήσις διαλυθεῖσα ἀπὸ πανικὸν φόβον εἰς τὰ ἄτομά της καὶ μένουσα μέχρι τοῦδε ἀργή, κατασταίνει τὸ πρᾶγμα δεινότερον...».

Ἐπεκτείνοντας καὶ ἐξειδικεύοντας τὴν τελευταία ἐπισήμανση, σημειώνουμε ὅτι ὁ Κολοκοτρώνης ἔγινε στόχος μεθοδεύσεων ἀπὸ τὴν πλευρὰ μερικῶν κοτζαμπάσηδων καὶ πολιτικῶν καὶ τελικά δέν ἀπέφυγε τίς διώξεις. Χαρακτηριστικό εἶναι τὸ παρὰδειγμα, κατὰ τὴν Β' Ἐθνοσυνέλευση τοῦ 1823 στό Ἄστρος, ὅταν ἐκδηλώθηκαν οἱ πρῶτες ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στοὺς πολι-

τικούς και τούς στρατιωτικούς. Ειδικότερα, αποφασίστηκε μεταξύ άλλων ή κατάργηση της Πελοποννησιακής Γερουσίας, ενεργό μέλος της οποίας ήταν ο Κολοκοτρώνης, αλλά και του βαθμού του αρχιστρατήγου τόν οποίο έφερε. Έτσι, οι συγκεκριμένες αποφάσεις θεωρήθηκαν μειωτικές για τόν ίδιο και σηματοδότησαν τή ρήξη ανάμεσα στό Μαυροκορδάτο, πρόεδρο του Έκτελεστικού, και τόν Κολοκοτρώνη, ό οποίος παραιτήθηκε από τήν θέση του αντιπροέδρου.

Μέ δεδομένη τήν προηγούμενη διευκρίνιση, έν συνέχεια, ας διεισδύσουμε περαιτέρω στήν έμφύλια διαμάχη, ή οποία συνεχίσθηκε, καθώς και οι δύο παρατάξεις (υπό τόν Κουντουριώτη, από τό ένα μέρος, και τόν Άνδρέα Λόντο και τόν Άνδρέα Ζαΐμη από τό άλλο) έπεδίωκαν νά εξασφαλίσουν ήγετικό ρόλο στίς πολιτικές εξελίξεις. Η μία πλευρά υπό τόν Κολοκοτρώνη, τόν Λόντο και τό Ζαΐμη είχε τήν υποστήριξη πολλών Πελοποννήσιων στρατιωτικών και πολιτικών, ένω μέ τόν Κουντουριώτη συντάχθηκαν οι Ρουμελιώτες, οι Ύδραίοι και οι Σπετσιώτες όπλαρχηγοί. Ακολουθώς, ή άρνηση όρισμένων περιοχών της Πελοποννήσου νά πληρώσουν φόρο αποτέλεσε τήν άφορμή για τήν έκρηξη της δεύτερης φάσης του έμφυλίου κατά τήν οποία ση-

μειώθηκαν ισχυρές διαμάχες σε πολλές περιοχές της Πελοποννήσου. Επιπροσθέτως, ή δολοφονία του γιου του Πάνου, κλόνισε σοβαρά τόν Κολοκοτρώνη, που αποφάσισε νά παραδοθεί στίς αρχές του Δεκεμβρίου του 1824. Ακολουθώς, στίς 6 Φεβρουαρίου του 1825 φυλακίστηκε στό μοναστήρι του Προφήτη Ηλία της Ύδρας μαζί μέ τούς Δεληγιανναίους και τόν Νοταρά.

Από μιá άλλη όπτική γωνία, τά τελευταία χρόνια της Έπανάστασης ό Θεόδωρος Κολοκοτρώνης πρωταγωνίστησε πολιτικά σε σημαντικές αποφάσεις που διαμόρφωσαν τή φυσιογνωμία του νέου κράτους. Ήταν, εξάλλου, μεταξύ εκείνων που έτρεφε θαυμασμό για τήν Γαλλική Έπανάσταση, είχε έργαστεί στόν άγγλικό στρατό, είχε υπογράψει έκκλήσεις παροχής προστασίας από τήν Άγγλία και τή Ρωσία, είχε προτείνει για αρχιστράτηγο τόν Άγγλο Τσώρτς και έν τέλει επιθυμούσε για Κυβερνήτη έναν πρώην Ύπουργό του Τσάρου, τόν Ιωάννη Καποδίστρια.

Μετατοπίζοντας, ως έκ τούτου, τό ενδιαφέρον μας στήν περίοδο της διακυβέρνησης από τόν Ιωάννη Καποδίστρια, θά πρέπει νά σημειώσουμε πώς ό Γέρος του Μοριά διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο, στρατιωτικό και πολιτικό. Κατ' αρχήν, ό Αρχάς αρχιστράτηγος υποστήριξε τόν

Κυβερνήτη καί βεβαίως έξασφάλισε γιά τόν έαυτό του τήν διατήρηση τοῦ δικοῦ του ένόπλου σώματος καί άλλες οίκονομικές διευκολύνσεις στίς όποίες εἶχε συνδιαλλαγή μέ τό δημόσιο.

Γιά τή συνέχεια, ώστόσο, διεισδύουμε στήν ἴδια τήν πολιτική δράση τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη κατά τήν περίοδο τῆς διακυβέρνησης τοῦ Καποδίστρια. Μεταξύ άλλων, τόν Αὐγουστο τοῦ 1829 ὁ Κυβερνήτης τόν διόρισε μέλος τῆς Γερουσίας, ἐνῶ στό στρατιωτικό τομέα διορίστηκε στό πολεμικό συμβούλιο καί τοῦ ἀνατέθηκε ἡ προστασία τῆς Πελοποννήσου ἀπό τίς στρατιωτικές δυνάμεις τοῦ Ἱμπράήμ. Ὅμοίως, προσέφερε τήν συμπαράστασή του στόν Καποδίστρια καί κατά τήν διάρκεια τῶν ταρχῶν πού ξέσπασαν στήν Ὑδρα καί στή Μάνη τό 1830 καί τό 1831.

Συνοψίζοντας, πάντως, τίς ἀνωτέρω ἀναφορές σέ σχέση μέ τήν Καποδιστριακή περίοδο, σημειώνουμε ὅτι ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ἀναμίχθηκε ἐνεργά στήν τρέχουσα πολιτική κατάσταση καί προσπάθησε νά λάβει μέρος σέ διεργασίες πού ἀπαιτοῦσαν εἰδικούς χειρισμούς. Ἐχοντας, συνεπῶς, γνωρίσει τήν ἥττα στίς ἐμφύλιες συγκρούσεις τήν ἐποχή τῆς Ἐπανάστασης, συμμετείχε ἐκ νέου σέ πολιτικές διαμάχες πού ἔλαβαν τήν μορ-

φή ἐνοπλων ἀντιπαραθέσεων τό διάστημα πού μεσολάβησε ἀπό τό φόνο τοῦ Καποδίστρια ἕως τήν ἐγκαθίδρυση τῆς Ἀντιβασιλείας καί τήν ἔλευση τῶν βαυαρικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων.

Τά τελευταῖα δεδομένα ἀποσαφηνίζουν καί τήν περαιτέρω πολιτική, κατεξοχήν, παρουσία τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη κατά τήν ἐν λόγω περίοδο. Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ Ἀντιβασιλεία ὑπῆρξε καχύποπτη ἀπέναντι στόν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη καί σέ ἄλλους στρατιωτικούς πού ἀνῆκαν στήν καποδιστριακή ομάδα. Σέ αὐτούς, δηλαδή, πού κατά τόν Φίνλεϋ «εἶχον ἀποπειραθῆ νά ὑποδεχθῶσι δι' ἐμφυλίου πολέμου τόν Βασιλέα Ὁθωνα». Ὡς ἐκ τούτου δέν συμπεριελήφθησαν, λοιπόν, στήν κυβέρνηση. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ὅμως, ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης μέ ἀφορμή τήν ἀνακήρυξη τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας ἀνέδειξε τό ἐκκλησιαστικό ζήτημα σέ σημαντικό πεδίο ἀντιπολίτευσης, καθῶς ἐπίσης συνέβαλε στήν έξασφάλιση ἀνάλογης ὑποστήριξης σέ πολιτικό ἐπίπεδο ἀπό τήν Ρωσική πλευρά.

Κατ' αὐτόν τόν τρόπο, λοιπόν, ἡ Ἀντιβασιλεία θεώρησε τή δίκη τῶν ἀντιφρονούντων ὡς ἀναγκαία γιά τήν ἐξάλειψη τῶν ἀμφισβητήσεων. Τά γεγονότα τῆς ἀνάλογης σύλληψης καί

τῆς δίκης εἶναι ἀσφαλῶς εὐρέως γνωστά. Ὁ Κολοκοτρώνης συνελήφθη στίς 6 Σεπτεμβρίου τοῦ 1833 μαζί μέ τόν Πλαπούτα, τό γιό του Γενναῖο, τόν Τζαβέλα, τόν Νικηταρά καί ἄλλους στρατιωτικούς μέ τήν κατηγορία ὅτι ἐτοίμαζαν συνομωσία ἐναντίον τοῦ βασιλιά Ὁθωνα καί τῆς κυβέρνησης. Ἡ θανατική καταδίκη του μετατράπηκε σέ 20ετή κάθειρξη καί τόν Μάιο τοῦ 1835 μετά τήν ἐνγλικίωση τοῦ Ὁθωνα ἔλαβε χάρη καί ἀποφυλακίσθηκε, σχεδόν τυφλός.

Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, σταδιακά ἀποκατέστησε τή σχέση του μέ τόν θρόνο, ἕνα θεσμός τόν ὁποῖο εἶχε ἀποδεχθεῖ καί ὑπερασπιστεῖ. Ἄλλωστε, τοῦ α) ἀποδόθηκε ἐπίσημως στρατιωτικός βαθμός, β) τοῦ ἀπονεμήθηκε μέ Βασιλικό Διάταγμα τό ἀνώτατο ἑλληνικό παράσημο, ὁ Μέγας Βαθμός τοῦ Σωτήρος, γ) διορίστηκε ἀπό τό 1841 Σύμβουλος τῆς Ἐπικράτειας καί δ) ἐν γένει ὀρίστηκε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς γιά τήν ἀνέγερση τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ στενή σχέση μέ τόν Ὁθωνα ἀναδεικνύεται καί ἀπό τά ἀξιώματα τῶν ἄλλων μελῶν τῆς οἰκογένειάς του. Ἐν προκειμένῳ, ὁ Γενναῖος Κολοκοτρώνης διετέλεσε ὑπασπιστής τοῦ Ὁθωνα καί προήχθη σέ ὑποστράτηγο, ἐνῶ ὑπῆρξε καί ὁ Πρωθυπουργός του, πρὶν τήν ἔξωσή του.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τά τελευταῖα χρόνια της ζωῆς του, ὁ Κολοκοτρώνης συνέζησε στήν Ἀθήνα μέ τήν Μαργαρίτα Βελισσάρη, τήν ὁποία εἶχε γνωρίσει κατὰ τήν φυλάκισή του στήν Ὑδρα. Τό ιδιόκτητο σπίτι του εὐρισκόταν στή γωνία τῶν σημερινῶν ὁδῶν Κολοκοτρώνη καί Λέκκα, ἐνῶ τήν ἴδια περίοδο ὑπαγόρευσε στόν Γεώργιο Τερτσέτη τά ἀπομνημονεύματά του, πού κυκλοφόρησαν τό 1851 μέ τόν τίτλο «Διήγησις συμβάντων τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπό τά 1770 ἕως τά 1836» καί τά ὁποῖα ἀποτελοῦν πολύτιμη πηγή γιά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση.

Σεβασμιώτατε, Κυρίες καί Κύριοι, ὁ στρατιωτικός τῶν Δερβενακίων, τοῦ Βαλτετσίου, τῶν Παλαιῶν Πατρῶν, τῆς Τριπόλεως, τῆς Κορίνθου, τοῦ Ἀργους, ὁ Ἀρχιστράτηγος τῆς Πελοποννήσου, ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ὁ Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας καί Ἀντιστράτηγος, ὁ γηραιός Θεόδωρος Κολοκοτρώνης πέθανε ἀπό ἐγκεφαλικό ἐπεισόδιο στίς 4 Φεβρουαρίου τοῦ 1843, λίγο μετά τήν ἐπιστροφή στό σπίτι του ἀπό ἐξίωση στά Ἀνάκτορα, σέ ἡλικία 73 ἐτῶν. Ἡ πάνδημη συμμετοχή στήν κηδεία του φανερώνει τήν ἀνάρτησή του στό πάνθεο τῶν ἡρώων τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821, χωρίς ὅμως νά ἀντικατοπτρίζει στήν ἀποδοχή πού

ἔχαιρε ἀπό τούς συγκαιρινούς του, στά χρόνια τῆς ἐνεργοῦ πολεμικῆς καί πολιτικῆς δράσης του. Ὡστόσο, λαμβάνοντας ὑπόψη τά ἀνωτέρω, σέ συνδυασμό μέ νεότερα στοιχεῖα τῆς βιβλιογραφίας, συμπεραίνουμε καταληκτικά ὅτι ὁ Κολοκοτρώνης βρέθηκε στό ἐπίκεντρο τῶν πολιτικῶν συγκρούσεων τῶν ὁμάδων πού ἀντιμάχονταν γιά τήν ἡγεσία τῆς Ἐπανάστασης καί λειτούργησε ὡς ἐστία συσπείρωσης, κυρίως τῶν ὀπλαρχηγῶν τῆς Πελοποννήσου. Ὑπῆρξε μιά προσωπικότητα μέ καθοριστικό ρόλο στίς ἐκάστοτε συμμαχίες, πού εἶχε ἔμπιστους ὑποστηρικτές ἀλλά καί σημαντικούς ἐχθρούς.

Πέραν τούτων, ἀγωνιστές πού ἔγραψαν γιά τήν Ἐπανάσταση, συχνά - πυκνά στά κείμενά τους μνημόνευαν τό κῦρος τοῦ Κολοκοτρώνη στούς πληθυσμούς τῆς Πελοποννήσου. Ἡ δημοτικότητά του ἦταν σταθερή καί διογκώθηκε μετά τίς μεγάλες στρατιωτικές ἐπιτυχίες στήν Τρίπολη καί στά Δερβενάκια, ὅπως καί τήν ἐποχή τῆς κυριαρχίας τοῦ Ἱμπραήμ στήν Πελοπόννησο.

Σέ ἓνα περισσότερο σύνθετο ἐπίπεδο, ἄς ὑπογραμμίσουμε ἔχει καταστεῖ στήν ἑλληνική συνείδηση, σήμερα, ὡς μιά μορφή πρότυπο, μιά πατρική καί οἰκεία φιγούρα καί ἐν πολλοῖς ἡ φωνή τοῦ σύγχρονου κράτους. Ἡ δίκη καί ἡ καταδίκη ἀπό τήν

Ἀντιβασιλεία μάλιστα διέϋρνε τίς ὑποδοχές ἐνσωμάτωσής του στά ἐθνικά στερεότυπα. Ἡ σύγχρονη, ἐξάλλου, εὐρεῖα ἀποδοχή τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη ἀποτυπώνεται στήν πληθώρα ἐκδηλώσεων καί ἄλλων ἐκφάνσεων τιμῆς στό πρόσωπό του, πού ἐξακολουθοῦν ἐνάμισι αἰῶνα μετά τό θάνατό του.

Ἐν κατακλείδι, λοιπόν, ἡ προσωπικότητα τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη δέν ἔχει μόνον ἱστορικό χαρακτήρα, ἔχει, θά ἔλεγα, πολλαπλούς συμβολισμούς. Ἐξάλλου, (καί ἄς ἔλθουμε λίγο στό σήμερα) σέ μιά ἐποχή ρευστότητας, ὅπως ἡ σημερινή, ἡ ἐνθύμηση τοῦ Γέρον τοῦ Μοριά, φανερώνει μηνύματα καί ἀποτελεῖ πολύτιμο στήριγμα. Βέβαια, σήμερα, τά διακυβεύματα εἶναι γεμάτα λεπτομέρειες καί εἶναι πιό δύσκολο νά ἀπαντήσεις μέ ἀποτελεσματικότητα στίς νέες αὐτές προκλήσεις ἀπό ὅτι σέ παλιές, ἀπλές, θεμελιώδεις προκλήσεις παλαιότερων ἐποχῶν. Πάντα ὅμως ὑπάρχουν μερικές ἀναλλοίωτες ἀξίες ὅπως ἡ ὑπεράσπιση τῆς εὐρυθυμῆς λειτουργίας τῶν θεσμῶν ἀλλά καί τῆς ἀξιοπρέπειας, τίς ὁποῖες καλοῦμαστε νά διασφαλίσουμε, ὅπως ἀκριβῶς ἐπιδίωξε καί ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. Γιατί πρέπει νά ἔχουμε στηρίγματα, πρέπει νά νιώθουμε ὡς κράτος ἀκεραιότητα καί ὡς πολῖτες προοπτι-

ΛΙΘΥΣ

κή. Ἐξάλλου καί σήμερα σέ μιά μορφή πολέμου δέν εἴμαστε; Δέν πρέπει, δηλαδή, νά κερδίσουμε τήν μάχη τῆς δημοσιονομικῆς ἐξυγίανσης καί οἰκονομικῆς ἀνασυγκρότησης;

Γιά νά ἀνορθωθοῦμε, λοιπόν, πρέπει νά διασφαλίσουμε τήν κοινωνική μας συνοχή, νά ἀποκτήσουμε ὅσο γίνεται αἰσιοδοξία, νά ἀποκτήσουμε καί πάλι

ένα συλλογικό ὄραμα. Ἐδῶ, ἔρχεται σταθερός, ἀγέρωχος καί κυρίως ἀνέξοδος βοηθός ἡ ἱστορία μας. Τό παράδειγμα τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, ἐν προκειμένῳ..., μέ τά μηνύματα τῆς ἐλπίδας, τῆς ὑπερηφάνειας καί τῆς ἐπίτευξης τῶν στόχων πού τό συνοδεύουν.

Σᾶς εὐχαριστῶ!

Σχετική Βιβλιογραφία:

Δημήτρης Δημητρώπουλος, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Αθήνα 2009.

Τάκης Χ. Κανδηλῶρος, Ἡ δίκη τοῦ Κολοκοτρώνη, Αθήνα 2012.

Τερτσέτη Ἀπαντα, Κολοκοτρώνη ἀπομνημονεύματα, Αθήνα.

Gunnar Hering, Τά πολιτικά κόμματα στήν Ἑλλάδα, 1821 – 1936, τόμ. Α΄, Αθήνα 2006.

Ὁ Νέος Μωϋσής

ὑπό Δημητρίου Π. Λυκούδη
Θεολόγου-Φιλολόγου ΜΑ., ΜΑ. Θεολογίας,
ὑπ. Δρος Παν/μίου Ἀθηνῶν

Τό φρόνημα τῆς Μίας, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἀπό τήν ἀπαρχή τῆς συστάσεώς της ὡς Θεανθρώπινου – πνευματικοῦ ὀργανισμοῦ ὑπῆρξε ἐκκλησιοκεντρικό καί μοναστικό, ἀκριβῶς ἐπειδή πρωτίστως ὑπῆρξε τριαδοκεντρικό καί χριστοκεντρικό. Ἐκκλησιοκεντρικό μέν, ὡς πηγή καί ἀφετηρία τῆς μυστηριακῆς ζωῆς τῶν πιστῶν, ὡς «χωροχρόνος» δηλαδή ἐκδήλωσης καί ἐπενέργειας τῆς ἁγιοπνευματικῆς χάρης, μοναστικό δέ, καθῶς ἀνέδειξε στούς θεοφροῦρητους κόλπους της χορεία ἁγίων μοναχῶν καί μοναζουσῶν ἀλλά καί γενικότερα πιστῶν, ἐμποτισμένων στήν ἁγιαστική μοναχική χάρη καί διακονία.

Μέ θεία διάκριση οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας συμπεριέλαβαν τή μνήμη τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, τήν Δ' Κυριακή τῶν Νηστειῶν, καθῶς ἡ πάνσεπτη μορφή τοῦ Ὁσίου ἀποτελεῖ ὁδοδείκτη θείας ἐπανόδου ἀλλά καί πνευματικό ὁρόσημο καί ἐφαλτήριο γιά ἀναβάσεις μυσταγωγικές καί ἀναπτέρωσεις πνευματικές. Μεγάλη Τεσσαρακοστή, περίοδος προ-

παρασκευῆς, στάδιο ἀρετῶν καί προετοιμασίας.

Ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος γεννήθηκε γύρω στό 525 μ.Χ., ἄγνωστο τό ποῦ, ἀπό γονεῖς εὐκατάστατους, οἱ ὅποιοι μερίμνησαν τά δέοντα γιά τήν ἐπιμελή του μόρφωση. Σέ ἡλικία 16 ἐτῶν ἐγκατέλειψε τά ἐγκόσμια καί ἀποσύρθηκε στή Μονή τοῦ Σινᾶ, ὑπό τήν πνευματική καθοδήγηση τοῦ ἁββᾶ Μαρτυρίου. Ἐκάρη μοναχός σέ ἡλικία 20 ἐτῶν ἐπιδιδόμενος σέ σκληροῦς καί κοπιαστικούς μοναχικούς ἀγῶνες. Σέ ἡλικία 35 ἐτῶν ἀποσύρθηκε σέ ἕνα σπήλαιο, 8 χλμ μακριά ἀπό τή Μονή τῆς μετανοίας του, καθῶς ἐπιθυμοῦσε περισσότερη ἡσυχία καί ἄσκησι. Σέ προχωρημένη ἡλικία, (75 ἐτῶν), ἀναδείχθηκε ἡγούμενος τῆς Μονῆς τοῦ Σινᾶ, θέση τήν ὁποία κατεῖχε μέχρι τοῦ θανάτου του. Τόν ἀποκαλοῦσαν Νέο ἢ Δεύτερο Μωϋσή ἕνεκα τῆς υπέρλογης καί χαρισματικά ἀνεξιχνίαστης θαυματουργίας του.

Στό ἐρημητήριό του, μεστός θείων καί οὐράνιων ἐμπειριῶν, συνέγραψε καί κωδικοποίησε τήν ἀσκητική του – νηπιτική καί θεολογική - ἐμπειρία στό

περίφημο έργο του «Κλῖμαξ», ή όποία πρωτότερα όνομαζόταν «Πλάκες πνευματικές» καί τό όποιο έμελλε νά άποτελέσει τήν πνευματική κρηπίδα τής νηπτικής ζωής όλων τών μεταγενέστερων αιώνων.

Ή Κλῖμαξ άποτελείται από 30 λόγους, καθένας από τούς όποιους σηματοδοτεί τήν άνοδική πορεία τής πνευματικής ζωής, καθώς κάθε βαθμίδα ανταποκρίνεται σέ μία άρετή μέ άπώτερη κατάληξη τό τρίπτυχο «Ελπίς, Πίστις, Άγάπη». Έξέχουσα θέση στή νηπτική θεολογία τοῦ Όσίου έχει ή ταπείνωση σέ συνδυασμό μέ τήν ύπακοή καί τήν απάρνηση τοῦ ίδιου θελήματος. Ό ίδιος γράφει χαρακτηριστικά: «Θά γνωρίσεις καί δέν θά άπατηθεῖς ότι απέκτησες μέσα σου τήν όσία αυτή οὐσία, δηλαδή τήν ταπείνωση, από τό πλήθος τοῦ άρρήτου φωτός καί από τόν άπερίγραπτο έρωτα τής προσευχής. Πρίν κατακτηθοῦν αυτά προηγείται μία κατάσταση, κατά τήν όποία ή καρδιά δέν περιφρονεί τούς άμαρτάνοντας οὔτε κατακρίνει τά άμαρτήματά τους. Καί πρίν από αυτή τήν κατάσταση προηγείται άλλη πού ή καρδιά μισεί κάθε ξενοδοξία».

Καί συνεχίζει: «Οφείλουμε νά κατακρίνουμε συνεχώς καί νά κατηγοροῦμε τούς έαυτούς μας, ώστε μέ τόν έκούσιο έξευτελισμό νά απομακρύνουμε τίς

ακούσιες άμαρτίες. Όσο συνεχίζουμε νά άμαρτάνουμε έκουσίως, δέν ύπάρχει μέσα μας τοῦτο, ή άνόθευτη δηλαδή ταπεινοφροσύνη. Όταν όμως άμαρτάνουμε άκουσίως, αυτό άποτελεί απόδειξη τής παρούσας της».

Ή άρετή όμως ή όποία γεμίζει τήν ψυχή κατά τόν Όσιο Ίωάννη, είναι ή προσευχή, καθώς όλη ή ζωή του υπήρξε «προσευχή άένναος καί πρός Θεόν έρως άνείκαστος». «Άρχή τής προσευχής είναι τό νά διώκονται οί έχθρικές προσβολές στήν άρχή τους, μέ ένα αποφασιστικό λόγο. Μέσον, τό νά παραμένει ό νοῦς στά λόγια καί στά νοήματα τής προσευχής. Καί τέλος, τό νά άρπαγεί ό νοῦς πρός τόν Κύριο». Ό Όσιος πατήρ διδάσκει ότι ό θεϊός έρως είναι εκείνος ό όποίος συμβάλλει στήν προσέγγιση τοῦ Θεοῦ καί ακολούθως, ό θεϊός έρως αναδύεται καί έδραιώνεται από τήν άκατάπαυστη εργασία τών άρετών.

Ό Όσιος τονίζει ότι τό πλήθος τών χαρισμάτων πού μās χορηγεί ό Θεός πρέπει νά άποτελεί αίτία γιά βαθύτερη καί ουσιαστικότερη αυτομεμψία καί αυτοκατάκριση. Ή τελευταία όταν συνοδεύεται από τή μετριοφροσύνη καί στηρίζεται στήν άδιάσειστη έλπίδα μας, στόν Κύριο Ίησού Χριστό, άποτελεί μέγιστο όπλο στόν πνευματικό μας στίβο κατά τοῦ άρχεκάκου

ΛΛΙΕΥΣ

ἐχθροῦ. «Ἐκεῖνος ποῦ ἔχει γίνεи ταπεινός βαθειά καί ἐσωτερικά, δέν κλέπτει καί δέν ζημιώνεται ἀπό λόγους χειλέων. Διότι δέν προσφέρει ἡ θύρα τοῦ στόματος ὅ,τι δέν ἔχει ὁ θησαυρός τῆς καρδιᾶς».

Ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ἀποτελεῖ λαμπρό καί ἐνδοξο σέμνωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Βαθύς καί ἔμπειρος γνώστης τῆς Νηπτικῆς θεολογίας, γνήσιος ἐκφραστής τοῦ μοναστικοῦ ἰδεώδους, γαλούχησε καί καθοδήγησε πνευματικά κάθε φιλέρημη καί φιλομόναχη ψυχή, κάθε θεία καί ιερή ἀναζήτηση. Ἡ ἐορτή τῆς ἀγίας μνήμης του, μεσοῦσης τῆς ἀγίας καί μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἀναμοχλεύει σέ καθένα ἀπό ἐμᾶς αἰσθήματα ἱερά καί ἅγια, προτρέπει σέ ἀνάληψη καί καλλιέργεια μυστικῶν

πνευματικῶν ἀγωνισμάτων καί προτάσσει ταπεινά τήν ὑπεροχή τῆς ἀνιδιοτελοῦς ἀγάπης, ἡ ὁποία ὡς ἔκφραση καί βάση τῆς χριστιανικῆς ζωῆς ἐπιτυγχάνει τή μέθεξη τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, δηλαδή ὁρᾶται τόν Θεό καί γεύεται τόν Παράδεισο.

«Ἡ ἀγάπη, ὡς πρὸς τήν ποιότητα της εἶναι ὁμοίωσις μέ τόν Θεόν, ὅσο βέβαια εἶναι δυνατόν στούς ἀνθρώπους. Ὡς πρὸς τήν ἐνέργειά της, μέθῃ τῆς ψυχῆς. Ὡς πρὸς δέ τίς ιδιότητές της, πηγὴ πίστεως, ἄβυσσος μακροθυμίας, θάλασσα ταπεινώσεως».

Ἄς ἀνέλθουμε λοιπόν τήν κλίμακα τῶν θείων ἀναβάσεων. Τό στάδιο τῶν ἀρετῶν ἄρχεται μετὰ περισσῆς ταπεινώσεως καί ἀγάπης καί μᾶς προτρέπει πρὸς θεία οἰκοδομὴ καί μέθεξη...

ΤΟ ΤΡΙΩΔΙΟΝ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ & ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ

Τοῦ Ἱερέως Ἰωάννου Σουρλίγγα

Ὅπως συμβαίνει σέ ὁλόκληρο τήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία ἀνά τήν Οἰκουμένη, ἔτσι καί στήν τοπική μας Ἐκκλησία τήν περίοδο αὕτη κάνουμε μιά νέα πνευματική ἀπαρχή, ἕναν ἐντονότερο πνευματικό ἀγῶνα, μέ μόνο γνώμονα τήν πνευματική μας καλλιέργεια καί προσπαθοῦμε κατὰ τίς δυνάμεις μας καί μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ νά πετύχουμε τήν ψυχοσωματική μας κάθαρσι, ἔτσι ὥστε νά εἴμαστε ὅλοι ἔτοιμοι νά εἰσέλθουμε στήν χαρά τοῦ Κυρίου μας, νά ἐορτάσουμε ὀρθοδόξως τήν «Εορτή τῶν Ἑορτῶν» καί τήν «Πανήγυριν τῶν Πανηγύρεων», τό ἅγιο καί πανευφρόσυνο Πάσχα.

Κλῆρος καί Λαός εἴμαστε πλέον ἔτοιμοι νά ἀγωνιστοῦμε στό στάδιο τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἡ ὁποία ξεδιπλώνεται ἐμπρός μας, νά ὑποστοῦμε τήν δοκιμασία, νά κάνουμε τήν ἀπαραίτητη νηστεία, ὅπως καί ὅσο μπορεῖ ὁ καθένας, σύμφωνα μέ τίς εὐλογίες τοῦ Πνευματικοῦ του καί τῆς Ἐκκλησίας, καί νά ἀφιερῶσουμε περισσότερο χρόνο στήν προσευχή, ἡ ὁποία εἶναι καλός καί

ἀνταποδοτικός σύμβουλος καί συνάμα σίγουρο μέτρο πνευματικῆς προόδου.

Γιά νά δοῦμε, ὁμως, τί ὀνομάζουμε Τριώδιο καί τί εἶναι αὐτό τό λειτουργικό βιβλίο τῆς Ἐκκλησίας μας;

Τριώδιο εἶναι τό λειτουργικό βιβλίο, τό ὁποῖο ἀποτελεῖται ἀπό ὕμνους, ἱερές Ἀκολουθίες καί Συναξάρια τῆς περιόδου πού προετοιμάζουν ἐμᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς γιά τό ἅγιο καί ἱερό Πάσχα. Ἡ περίοδος τῆς προετοιμασίας ἀρχίζει ἀπό τήν Κυριακή τοῦ Τελώνου καί τοῦ Φαρισαίου καί λήγει τό ἀπόγευμα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Ὁ ὅρος Τριώδιο (ἀπό τίς λέξεις «τρία» καί «ῶδη») ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι πολλοί ἀπό τοὺς Κανόνες τῶν Ἀκολουθιῶν πού περιέχονται σ' αὐτό ἔχουν μόνο τρεῖς ὥδεις: τήν 8η καί τήν 9η πάντοτε, ὕστερα δέ μία ἀπό τίς πέντε πρῶτες.

Ἡ πρώτη Κυριακή τοῦ Τριωδίου εἶναι ἀφιερωμένη στήν ἄκρως διδακτική παραβολή τοῦ Τελώνου καί τοῦ Φαρισαίου, τήν ὁποία ὁ Κύριος διηγῆθηκε προκειμένου νά διδάξει τήν ἀρετή

τῆς ταπεινώσεως καί νά στηλιτεύσει τήν ἔπαρσι, μέ μοναδικό σκοπό τήν σωτηρία τῶν ψυχῶν μας.

Ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς, μέ τρόπο ἀπλό καί κατανοητό, μᾶς μεταφέρει τήν παραβολή αὐτή ὡς ἑξῆς:

«Εἶπεν ὁ Κύριος τήν παραβολήν ταύτην. Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τό Ἱερόν προσεύξασθαι, ὁ εἰς Φαρισαῖος καί ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς πρός ἑαυτόν ταῦτα προσήχετο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμί ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἤ καί ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καί ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστῶς οὐκ ἠθέλην οὐδέ τούς ὀφθαλμούς εἰς

τόν οὐρανόν ἐπᾶραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τό στήθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τόν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτόν ταπεινωθήσεται, ὁ δέ ταπεινῶν ἑαυτόν ὑψωθήσεται» (Λουκ. 18,10-14).

Οἱ Φαρισαῖοι τήν ἐποχή ἐκείνη ἐκπροσωποῦσαν τήν ὑποκρισία, τήν ἐγωιστική αὐτάρχεια καί ἔπαρσι, μέ ἀποτέλεσμα τήν ἀπομάκρυνσί τους ἀπό τόν δρόμο τοῦ Θεοῦ. Οἱ Φαρισαῖοι ἀποτελοῦσαν, λαθεμένα, τό μέτρο συγκρίσεως τῆς εὐσεβείας καί τῆς ἠθικῆς γιά τούς Ἰουδαίους. Ἀντιθέτως, οἱ Τελῶνες ἦσαν ἡ προσωποποίησις τῆς ἀδικίας καί τῆς ἁμαρτίας. Ὡς εἰσπράκτορες φόρων, οἱ Τελῶνες διέπρατταν

ἀδικίες, κλοπές, ἐκβιασμούς, τοκογλυφίες καί ἄλλες εἰδεχθεῖς ἀνομίες καί γι' αὐτό δικαιολογημένα τοὺς μισοῦσε ὁ λαός.

Δύο ἀντίθετοι τύποι τῆς κοινωνίας, οἱ ὅποιοι ἐκπροσωποῦσαν τίς δύο αὐτές τάξεις, ἀνέβηκαν στὸν Ναό νά προσευχηθοῦν. Ὁ πρῶτος, ὁ κατ' ὄνομα καί χαρακτηρισμὸ εὐσεβής, ἔχοντας τὴν αὐτάρκεια τῆς δῆθεν εὐσεβείας του ὡς δεδομένη, στάθηκε μέ ἔπαρσι μπροστά στὸν Θεό καί ἄρχισε νά ἀπαριθμεῖ τίς ἀρετές του. Τίς ἐξέδετε προκλητικότατα μέ τέτοιο τρόπο, ὥστε ἀπαιτοῦσε, θά λέγαμε, ἀπὸ τὸν Θεό νά τὸν ἐπιβραβεύσει γι' αὐτές. Γιά νά πετύχει τὸν στόχο του καί νά πιστεύει ὅτι εἶναι ἀρεστός στὸν Θεό ἔκανε ἀήθη σύγκρισι τοῦ ἑαυτοῦ του μέ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καί ἰδιαίτερα, τὴν συγκεκριμένη στιγμή, μέ τὸν συμπροσευχόμενον στὸν Ναό Τελώνη.

Ἀντίθετα, ὁ ἀμαρτωλὸς Τελώνης, συναισθανόμενος τὴν δεινὴν του κατάστασι καί γνωρίζοντας τὰ λάθη καί τὰ πάθη του, μέ συντριβή καί ταπείνωσι ζητᾷ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, πιστεύοντας ὅτι μόνον μέ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νά βρεῖ τὴν λύτρωσι καί τὴν ἀγαλλίασι τῆς ψυχῆς καί τῆς καρδιάς του. Αὐτὴ ἡ μετάνοιά του τὸν δικαιώνει μπροστά στό Θεό. Γίνεται δεκτὴ ἡ προσευχή του, σέ ἀντίθεσι μέ τὸν ὑποκρι-

τὴ Φαρισαῖο, τοῦ ὁποίου ἡ προσευχή, ὅχι μόνον δέν ἔγινε δεκτὴ, ἀλλὰ συσώρευσεν αὐτὸν τοῦ περισσότερου κριμα καί περισσότερες ἁμαρτίες, ἐξαιτίας τῆς ἐγωπάθειάς του.

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας ὥρισαν νά εἶναι ἡ πρώτη Κυριακὴ τοῦ Τριωδίου ἀφιερωμένη στή διδασκτικὴ αὐτὴ παραβολὴ τοῦ Κυρίου, γιὰ νά συνειδητοποιήσουν οἱ πιστοὶ πὼς ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι ἡ ἀγιάτρευτη ρίζα τοῦ κακοῦ στὸν ἄνθρωπο. Αὐτὴ τὸν κρατᾷ μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀγιαστικὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡ ταπείνωσι εἶναι τὸ σωτήριο ἀντίδοτο τῆς καταστροφικῆς πορείας, στήν ὁποία ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο ἡ ἐγωπάθεια.

Εὐχόμεθα ἐκ βάθους καρδιάς γιὰ ὅλους ἐμᾶς, Κληρικούς καί Λαϊκοὺς, τοὺς ὅπου γῆς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς, αὐτὴ ἡ Κυριακὴ νά εἶναι ἡ ἀπαρχὴ τῆς μετάνοιάς μας καί ἡ διδασκτικὴ αὐτὴ παραβολὴ νά γίνῃ τὸ ἐφαλτήριο μιᾶς νέας πνευματικῆς ζωῆς, ἀπαλλαγμένης ἀπὸ τίς πολλές μας ἁμαρτίες, μιὰ πνευματικὴ ζωὴ ὁμοιάζουσα πρὸς κλίμακα ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανό, ἡ ὁποία θά ὁδηγήσῃ ὅλους μας στὸν Ἀναστάντα Βασιλέα καί Κύριό μας, ὁ Ὅποιος μᾶς προσμένει στήν ἀγκαλιά Του, γιὰ νά μᾶς σκεπάσῃ, «ὄν τρόπον ὅρnis ἐπισυνάγει τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας».

Χειροτονία Πρεσβυτέρου

Τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς, 22α Φεβρουαρίου 2015, ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ἡ εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ Διακόνου π. Ἀριστείδου Ἡλ. Σκόρδου, μέ τὴν παρουσία πλήθους πιστῶν καὶ σέ κλίμα κατανυκτικό, στόν ἐνοριακό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Τριπόλεως. Ὁ π. Ἀριστείδης ἔχει τὴν καταγωγή του ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερα πατρίδα τοῦ Σεβασμιωτάτου, τό χωρίον Πάπαρι Μαντινείας, καὶ εἶναι ἀπόφοιτος τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

Κατὰ τόν χειροτονητήριο λόγο του, ὁ π. Ἀριστείδης εἶπε τὰ ἀκόλουθα:

Ἐφθασε καιρὸς,
ἡ τῶν πνευματικῶν ἀγώνων ἀρχή,
ἡ κατὰ δαιμόνων νίκη,
ἡ πάνοπλος ἐγκράτεια,
ἡ τῶν Ἀγγέλων εὐπρέπεια,
ἡ πρὸς Θεὸν παρηγία ...

Κύριε, δι' αὐτῆς ἀξιώσον καὶ ἡμᾶς, προσκυνῆσαι σου τὰ Πάθη καὶ τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν, ὡς φιλάνθρωπος».

Σεβασμιώτατε Πάτερ καί
Δέσποτα,

Σεβαστοί Πατέρες,
Άγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Τό Δοξαστικό τῶν Αἰνῶν, πού
ἀκούσαμε πρίν ἀπό λίγο ἀπό
τούς ἁγίους Ἱεροψάλτες μας, κά-
νει λόγο γιά τήν ἀρχή τῆς νη-
στείας καί συνάμα γιά τήν ἀρχή
τῶν πνευματικῶν ἀγώνων, πού
ξεκινοῦν αὖριο, καθῶς σήμερα,
Κυριακή τῆς Τυρινῆς, εἶναι ἡ τε-
λευταία ἡμέρα πρίν τήν περίοδο
τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα ἀνά-
μνησιν ποιεῖ τῆς ἀπό τοῦ Παρα-
δείσου τῆς τρυφῆς ἐξορίας τοῦ
πρωτοπλάστου Ἀδάμ.

Αὐτή τήν ἡμέρα οἰκονόμησε
ὁ Θεός, Σεβασμιώτατε Πάτερ καί
Δέσποτα, στόν περικαλλῆ Ἱερό
Ναό τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Τρι-
πόλεως νά μέ εἰσάγετε στόν δεύ-
τερο βαθμό τῆς Ἱερωσύνης.

Δέν εἶναι τυχαῖο τό γεγονός
αὐτό, γιατί ἀπό τή μία ἐνδυ-
μούμεθα τήν ἔξοδο τῶν Πρωτο-
πλάστων ἀπό τόν Παράδεισο καί
ἀπό τήν ἄλλη προετοιμαζόμεθα
γιά τήν εἴσοδό μας στήν περίο-
δο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Αὐτά τά δύο γεγονότα ἔρχο-
νται καί ἐνώνονται ἐδῶ μέ ἓνα
ἀπό τά μεγαλύτερα Μυστήρια
τῆς Ἐκκλησίας μας, αὐτό τῆς
Ἱερωσύνης.

Ἀπό τή μία ἡ Ἐξοδος ἀπό τόν
Παράδεισο γιά τήν ἀνυπακοή
τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, ἀπό

τήν ἄλλη ἡ εἴσοδος στά ἐνδότερα
τοῦ Καταπετάσματος ἐμοῦ τοῦ
ταπεινοῦ καί ἀναξίου δούλου
τοῦ Κυρίου, διά τῆς ὑπακοῆς.

Τό Γερωντικό ἀναφέρει ὅτι,
ὅποιος εἶναι παράφρων, ὅποιος
δέν ἔχει συνείδηση καί δέν ἐλέγ-
χει τόν ἑαυτό του, μόνο αὐτός
μπορεῖ νά αὐτοεπικληθεῖ ἄξιος.

Τά νοήματα πού ἐξάγει ἡ
σημερινή ἡμέρα, Σεβασμιώτα-
τε, εἶναι ἡ νηστεία, ἡ ἀγάπη,
ἡ συγγνώμη, ἡ συγχωρητικότη-
τα, ἡ εἰρήνη, ἡ ὑπακοή καί ἡ
ἀνυποκρισία.

Ὅλα τά παραπάνω εἶναι οἱ
ὁδηγοί τῆς Μεγάλης Τεσσαρα-
κοστῆς, ἀλλά, ἐκτός ἀπ' αὐτό,
εἶναι καί κάποιες ἀπό τίς ἀξι-
ες, πού πρέπει νά φέρει ὁ Ἱερέας

στήν πνευματική του φαρέτρα.

Ίερωσύνη και Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι δύο έννοιες, πού σχετίζονται πολύ μεταξύ τους, γιατί ο Ίερέας πρέπει νά ἀδειάσει τόν ἑαυτό του ἀπό φροντίδες και μέριμνες βιοτικές, γιά νά μπει στόν δύσκολο δρόμο τῆς Ίερωσύνης. Τό ἴδιο πρέπει νά κάνει και ὁ πιστός, ξεκινώντας τόν ἀγῶνα τῆς νηστείας κατά τήν Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Πολύ εὐστοχα, ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή παρομοιάσθηκε σάν μία ἔρημος, τήν ὁποία πρέπει νά διασχίσουν οἱ πνευματικοί ὁδοιπόροι, γιά νά φθάσουν στήν δροσερή Ὁαση.

Πνευματικοί ὁδοιπόροι εἴμαστε ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί και Ὁαση δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά τό

Πάσχα.

Οὕτε, ὅμως, ὁ δρόμος τῆς Ίερωσύνης και τῆς πνευματικῆς διακονίας εἶναι στρωμένος μέ ροδοπέταλα, κι αὐτό γιατί ἡ Ίερωσύνη δέν εἶναι ἐξουσία.

Ἡ μόνη ἐξουσία, πού μπορεῖ ὁ Ίερέας νά ἔχει ἐπάνω στούς πιστούς, εἶναι ἡ ἐξουσία τῆς ἀγάπης.

Αὐτό γίνεται γιατί ὁ Ίερέας δέν ἔχει δική του αὐτόβουλη Ίερωσύνη, ἀλλά τή μία και μοναδική, τήν αἰώνια Ίερωσύνη τοῦ Χριστοῦ.

Αὐτή τήν Ίερωσύνη, Σεβασμιώτατε Πάτερ και Δέσποτα, ἐτοιμάζομαι νά λάβω και ἐγώ σήμερα, διά τῶν ἀγίων χειρῶν σας, και ιδιαίτερη συγκίνηση, χαρά και δέος μέ διακατέχουν, ἅγιε Γέροντα, αὐτή τήν στιγμή, γιατί, σάν γνήσιος συνεχιστής τῶν Ἀποστόλων, θά παραδώσετε αὐτό πού λάβατε και ἐσεῖς, τήν παρακαταθήκη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Αὐτή τήν παραληφθεῖσα παρακαταθήκη εἶμαι διατεθειμένος ὄχι μόνο νά τήν διαφυλάξω, ἀλλά και νά δώσω ὅλο μου τό εἶναι μέχρι ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς, στήν δοξολογία τοῦ Τριادικοῦ Θεοῦ και στή διακονία τοῦ φιλόχριστου Λαοῦ Του, «ἐν τῶν νῦν αἰῶνι και ἐν τῷ μέλλοντι».

Αὐτή τήν ἱερή στιγμή αἰσθάνομαι ἀπό καρδίας τήν ἀνάγκη νά προσφέρω εὐχαριστήρια δοξολογία στόν Κύριον ἡμῶν Ἰη-

σοῦν Χριστόν γιά τίς ἀμέτρητες δωρεές Του.

Ἀπό τή μικρή μου ἡλικία ἔνοιωσα τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ νά εἰσβάλει στή ζωή μου καί νά τήν εὐεργετεῖ.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί τό ἔλεος Του μοῦ γέννησαν τόν πόθο τῆς Ἱερωσύνης, μέ ἀξίωσαν τοῦ πρώτου βαθμοῦ της καί σήμερα, παρά τήν ἀναξιότητά μου, χειροτονοῦμαι Πρεσβύτερος τῆς Ἐκκλησίας Του.

Δοξάζω τό ἔλεος καί τήν φιλανθρωπία Σου, Κύριε, καί ψάλλω ὡς ὁ Δαυίδ: «Τό ἔλεός σου», Κύριε, «καταδιώξει με πάσας τάς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου».

Ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ὀφείλω νά τόν εὐχαριστήσω γιά τήν εὐλογία νά χειροτονηθῶ

Πρεσβύτερος στόν Ἱερό Ναό του. Ἄγιε τοῦ Θεοῦ Δημήτριε, πρέσβευε ὑπέρ ἐμοῦ τοῦ ἀναξίου, ὅπως διακονήσω ἀκατακρίτως.

Δέν ξέρω τί νά πρωτοθυμηθῶ, Σεβασμιώτατε, γιά τό σεπτό πρόσωπόν σας.

Ἡ ἀγάπη, πού μοῦ δείξατε ἀπό τά πρῶτα μου βήματα στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἀνυπέρβλητη.

Ἡ στοργή, πού μέ περιβάλλατε, εἶναι μοναδική.

Τό ἀδαμάντινο τοῦ χαρακτήρα σας, πρωτόγνωρο.

Σᾶς εὐχαριστῶ, πού μέ ἐμπιστευθήκατε καί, διά τῆς ἐπιθέσεως τῶν ἁγίων χειρῶν σας, μέ χειροτονήσατε Διάκονο τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Σεβασμιώτατε, σᾶς εὐχαριστῶ γιά τό ἐνδιαφέρον σας, τίς ποι-

κίλες νουθεσίες καί τήν ἐπιείκεια πού δείχνετε πρὸς τό πρόσωπό μου, καθὼς ἐπίσης καί γιά τήν πατρική σας ἀγάπη.

Σᾶς εὐγνωμονῶ, πού σήμε-
ρα μοῦ δίνετε τόν δεύτερο βαθ-
μό τῆς Ἱερωσύνης, αὐτόν τοῦ
Πρεσβυτέρου.

Εἶθε ὁ πανάγαθος Θεός νά σᾶς
χαρίζει μακροημέρευση, καί τά
ἔτη σας νά εἶναι ὑγιή, πολύκαρ-
πα, εὐλογημένα καί πάμπολλα!

Ἀσπάζομαι τήν ἀγία δεξιὰ
σας!

Μέ τήν ἄδειά σας, σέ αὐτό
τό σημεῖο θά ἤθελα νά ἐκφρά-
σω τίς εὐχαριστίες μου πρὸς κά-
ποια πρόσωπα, πού συνέβαλαν
τά μέγιστα στήν προσωπική μου
προκοπή.

Κατ' ἀρχάς, θά ἤθελα νά

εὐχαριστήσω τόν Πρωτοπρεσβύ-
τερο π. Ἰωάννη Σουρλίγγα, Προ-
ϊστάμενο τοῦ Μητροπολιτικοῦ
Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Βασιλείου
Τριπόλεως, πού μέ καθοδήγη-
σε στά πρῶτα λειτουργικά μου
βήματα.

Πρό τῆς εἰς Διάκονον χειροτο-
νίας μου συνεργαστήκαμε ἄρτια
στό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο
τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολά-
ου Πάπαρι.

Ἀκόμη, τόν εὐχαριστῶ για-
τί ἔχει περιβάλει μέ ἀγάπη καί
στοργή τόσο ἐμένα, ὅσο καί τή
σύζυγό μου.

Παπα-Γιάννη μου, νά ξέρεις
ὅτι εἶσαι γιά μένα τό ἐμπνευσμέ-
νο πρότυπο τοῦ ἁοκνου καί γε-
μάτου προκοπῆ Ἱερέως.

Στή συνέχεια, θά ἤθελα νά

ἐκφράσω τίς εὐχαριστίες μου πρὸς τόν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη π. Θεόκλητο Ντούλια, ὁ ὁποῖος μέ καθοδηγεῖ πνευματικά καί μέ στηρίζει ἀπὸ τήν παιδική μου ἡλικία.

Ἀκόμη θά ἤθελα νά εὐχαριστήσω τοὺς Ἐφημέριους τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Βασιλείου Τριπόλεως, πού μέ δέχθηκαν καί μέ ἀγκάλιασαν σάν παιδί τους κατὰ τή διάρκεια τῆς διακονίας μου, Ἀρχιμανδρίτη Βενέδικτο Καρύδη καί Πρωτοπρεσβύτερο Σωτήριο Ἀθανασούλια. Τοὺς Ἐκκλησιαστικούς Ἐπιτρόπους καί Νεωκόρους, τίς ἐδελόντριες ἀπὸ τό Φιλανθρωπικό Πρόγραμμα «Τό καλάθι τοῦ πτωχοῦ ἀδελφοῦ», τήν Κατηχήτρια κ. Ἀγγελική καί τά παιδάκια τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου.

Εὐχαριστῶ καί τοὺς Ἐφημέριους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου Τριπόλεως, πού μᾶς φιλοξενοῦν σήμερα.

Πολλές εὐχαριστίες ὀφείλω στὸν πατέρα Δημήτριο Κολλιόπουλο, τόν Διάκονο τῆς Μητροπόλεώς μας, πού μέ μύησε στά καθήκοντα τοῦ Διακόνου.

Πολλές εὐχαριστίες μέσα ἀπὸ τά βάθη τῆς καρδιάς μου ὀφείλω στή σύντροφο καί συνοδοιπόρο τῆς ζωῆς μου. Πολυαγαπημένη μου Ἰωάννα, θέλω νά γνωρίζεις ὅτι στό πρόσωπό σου βρῆκα τήν ἐκπλήρωση τοῦ ἱεροῦ μου πόθου. Ἐνα πρᾶγμα θά ἤθελα νά

ζητήσω αὐτὴ τήν ὥρα: Οἱ μόνες μας μέριμνες νά εἶναι ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλησία.

Ἀκόμη, θά ἤθελα νά εὐχαριστήσω τοὺς ἀγαπητοὺς μου γονεῖς Ἥλία καί Βασιλική καί τὰ ἀδέρφια μου Σταυρούλα, Θεοφάνη καί Ἰωάννη, πού μέ στηρίζαν σέ κάθε μου ἀπόφαση καί μέ γαλούχησαν στά χριστιανικά ἔθνη.

Ἐπίσης, ὀφείλω εὐχαριστίες στήν οἰκογένεια τῆς συζύγου μου, πού μέ περιέβαλλε μέ περισσή ἀγάπη.

Κλείνοντας, Σεβασμιώτατε, θά ἤθελα νά σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι, ὅπως «ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τήν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων», ἔτσι καί ἐγὼ γιὰ τό ποίμνιο πού θά μοῦ ἀναθέσετε εἶμαι διατεθειμένος νά δώσω τήν ψυχὴ μου, ἄχρι τέλους τοῦ βίου μου. Δέν θά πάψω ποτέ νά αἰνῶ, νά ὑμνολογῶ καί νά δοξολογῶ τόν μοναδικό Τριαδικό Θεό καί νά δέομαι ὑπὲρ πάσης ψυχῆς θλιβομένης καί καταπονουμένης. Γιατί ὁ κάθε πιστός τήν φοβερά ἡμέρα ἐκείνη τῆς Κρίσεως θά ἀπολογηθεῖ μόνο γιὰ τή δική του ψυχὴ, ἐνῶ ὁ Ἱερέας θά πρέπει νά δώσει ἀπολογία καί γιὰ τίς ψυχές τῶν ἐνοριτῶν του.

Ἰδού ὁ δοῦλος Κυρίου! Γένοιτό μοι, Κύριε, κατὰ τό ρῆμα σου καί τό θέλημά σου!

Ένας Άρχαίς Ιεράρχης

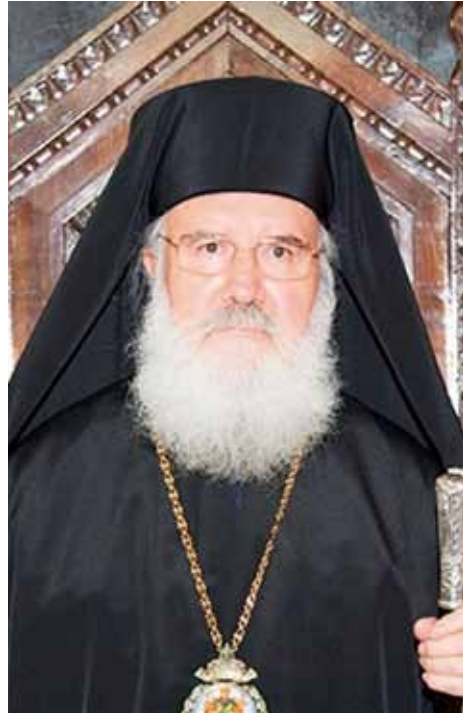
Ο Θεσσαλιώτιδος ΚΥΡΙΛΛΟΣ

Τό βράδυ του Σαββάτου 10ης Ιανουαρίου 2015, έκοιμήθη έν Κυρίω ό άρχαίς Μητροπολίτης πρώην Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων Κύριλλος.

Ό Μητροπολίτης πρώην Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων κυρός Κύριλλος, κατά κόσμον Γεώργιος Χριστάκης, έγεννήθη τό έτος 1938 στίς Κολλίνες τής Άρχαδίας.

Τό 1959 έχειροτονήθη Διάκονος καί τό 1968 Πρεσβύτερος. Έλαβε τό πτυχίο τής Θεολογικής Σχολής Άθηνών τό 1969. Διετέλεσε Καθηγητής καί Διευθυντής του Οικοτροφείου τής Ριζαρείου Έκκλησιαστικής Σχολής Άθηνών άπό τό 1968 έως τό 1970. Υπηρέτησε ώς Στρατιωτικός Ιεροκλήρυξ στή Σχολή Ευελπίδων καί στήν Έδεσσα. Άργότερα, ύπηρέτησε ώς Πρωτοσύγκελλος, Ιεροκλήρυξ καί Ήγούμενος τής Ιερās Μονής Κορώνης στήν Καρδίτσα. Ταυτοχρόνως διετέλεσε Καθηγητής τής Μέσης Έκπαιδευσεως στήν Καρδίτσα. Προσέφερε σημαντικές ύπηρεσίες στό έργο τής Έξωτερικής Ιεραποστολής στήν Άφρική καί τήν Άπω Άνατολή.

Τό έτος 1998 έξελέγη Μητροπολίτης Κυθήρων καί Άντικυθήρων. Τήν 27ην Ιουνίου 2005 κατεστάθη Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων

έως τά μέσα του 2014 πού υπέβαλε τήν παραίτησίγ του γιά λόγους ύγείας.

Η Νεκρώσιμος Άκολουθία έτελέσθη τή Δευτέρα 12η Ιανουαρίου 2015 στίς 12:00 τό μεσημέρι στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό των Άγίων Κωνσταντίνου καί Ελένης στήν Καρδίτσα.

Στήν κηδεία την Άρχαδία έκπροσώπησαν ό Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ καί ομάδα συγχωριανών του άπό τίς Κολλίνες.

Αίωνία του ή Μνήμη.

Ὁ Παιδικός μας Σταθμός

Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ ιερὰ Μητρόπολι Μαντινείας καί Κυνουρίας γιά νά βοηθήσῃ τίς νέες οἰκογένειες τῆς περιφέρειάς μας στήν ἀνατροφή τῶν παδιῶν τους ἵδρυσε στήν μαγευτική περιοχή τῆς Κάρτσοβας Τριπόλεως, Παιδικόν Σταθμόν πού λειτουργεῖ μέ μεγάλη ἐπιτυχία καί ἐξαιρετικό διοικητικό, παιδαγωγικό καί βοηθητικό προσωπικό κάτω ἀπό τήν εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας καί τήν προσωπική ἐποπτεία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Σήμερα ὁ Σταθμός μας φιλοξε-

νεῖ ἐξήντα νήπια πού μεγαλώνουν μέσα στήν ἀγκαλιά τῶν γονέων καί τῆς Ἐκκλησίας καί δά γίνονται τά θαλλερά βλαστάρια τῆς ζωῆς.

Παραθέτουμε μερικά φωτογραφικά στιγμιότυπα ἀπό τήν πορεία του Παιδικοῦ μας Σταθμοῦ γιά νά κάνουμε κοινωνούς αὐτῆς καί τους ἀναγνώστες μας.

Πρὶν ἀπό τά Χριστούγεννα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ἐτέλεσε τή Θεία Λειτουργία γιά τά παιδιά τοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ τῆς Μητροπόλεως στό ἐξωκκλήσιο τῆς

Τά παιδάκια παρακολουθοῦν τήν Θ.Λειτουργία

Τά παιδιά παίρνουν αντίδορο

Ζωοδόχου Πηγῆς Κάρτσοβας τό πρωί τῆς Τρίτης 23ης Δεκεμβρίου 2014.

Τά παιδιά μέ τή συνοδεία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Παιδικοῦ

Σταθμοῦ καί τῶν κηδεμόνων τους προσῆλθαν στό Ἱερό Ἐξωκλήσιο καί μετεῖχαν τῆς Θείας Λειτουργίας.

Στή συνέχεια, μέ τήν πα-

Ἔτοιμα γιά τή γιορτή

Στήν τράπεζα για φαγητό

ρουσία των υπευθύνων παιδαγωγών, των γονέων και άρκετων επισκεπτών, έλαβε χώρα ή Χριστουγεννιάτικη Έορτή πού είχαλν έτοιμάσει οί μικροί μαθητές του Παιδικού Σταθμού.

Ό Σεβασμιώτατος, κλείνοντας τήν εκδήλωση, έμφανως συγχι-

Παίρνουν τό δώρο τους από τό Δεσπότη

νημένος, συνεχάρη τά παιδιά καί τούς υπευθύνους του Παιδικού Σταθμού για τήν όμορφη Χριστουγεννιάτικη Έορτή, εύχαρίστησε όλους όσοι παρηκολούθησαν αὐτήν καί εύχήθηκε νά γίνωμε όλοι παιδιά στήν καρδιά.

μετά τό τέλος τής γιορτής

Χ Ρ Ο Ν Ι Κ Α

✽ Έκδήλωσι Κατηχητικού.

Τήν Κυριακή 21η Δεκεμβρίου, το Κατηχητικό Σχολείο του Μητροπολιτικού Ίερού Ναού του Αγίου Βασιλείου Τριπόλεως, μέ τήν εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, διοργάνωσε Χριστουγεννιάτικη ἐορταγορά στήν πλατεία Ἀγίου Βασιλείου Τριπόλεως ὑπό τήν ἐπίβλεψι τῆς Κατηχήτριας κ. Ἀγγελικῆς Χαϊδᾶ, σέ ᾧ ὥρῳ τόν ὁποῖο προσέφερε ἐνορίτης τοῦ Ἱερού Ναοῦ.

Οἱ μαθητές τοῦ Κατηχητι-

κοῦ Σχολείου εἶχαν ἐτοιμάσει χειροποίητα διακοσμητικά καί χρηστικά δῶρα, στολίδια, ἡμερολόγια καί πολλά χριστουγεννιάτικα εἶδη. Στήν προσπάθειά τους ἤρθαν ἄρωγοί πολλοί ἐνορίτες τοῦ Μητροπολιτικοῦ

Ναοῦ καί ἄλλοι ἐθελοντές, καθῶς ἐπίσης καί τὰ μικρά παιδιά τοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας «Η ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ», προσφέροντας τό περίσσευμα τῆς ἀγάπης τους γιά τή στήριξι μέσῳ τῆς ἐορτα-

γοράς του Φιλανθρωπικού Προγράμματος «ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ». Επίσης, οι γονείς των παιδιών ετοίμασαν σπιτικά έδεσματα και γλυκίσματα, τα οποία προσεφέρθησαν σε όσους συμμετείχαν στην έορταγορά. Κατά τη διάρκεια της εκδηλώσεως τα παιδιά έψαλαν Χριστουγεννιάτικους Ύμνους και Κάλαντα.

Παρών στην εκδήλωση αυτή ήταν και ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας, ο οποίος εύλογησε έπληνεσε την προσπάθεια των παιδιών. Ο κόσμος της Τριπόλεως ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα του Κατηχητικού Σχολείου και παρευρέθη στην έορταγορά.

Τά έσοδα της έορταγοράς διέτέθησαν για τη στήριξη του Φιλανθρωπικού Προγράμματος της Ιεράς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνourίας «ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ», τό οποίο τά τελευταία χρόνια στηρίζει πάνω από 500 οικογένειες μηνιαίως.

Τό καλάδι του πτωχού.

Η Ιερά Μητρόπολις Μαντινείας και Κυνourίας στηρίζει και βοηθά καθ' όλο τό έτος τους έμπερίστατους συνανθρώπους μας μέσα από τό φιλανθρωπικό Πρόγραμμα «ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ».

Ιδιαίτέρως όμως κατά την πε-

ρίοδο των Χριστουγέννων, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ εκάλεσε τους συμπολίτες μας, μέ ανακοίνωσι σε όλους τους Ναούς κατά την Θεία Λειτουργία της Κυριακής 14ης Δεκεμβρίου 2014, νά προσφέρουν κατά την δύναμι εκάστου, ώστε νά μήν στερηθούν των απαραίτητων οι δοκιμαζόμενοι από την οικονομική κρίσι αδελφοί μας.

Οί συμπολίτες μας ανταποκρίθηκαν προθύμως στο κάλεσμα του Σεβασμιωτάτου και συγκεντρώθηκε ικανή ποσότητα τροφίμων από άρτοσκευάσματα, ζυμαρικά, λάδι, γάλα, φρούτα, κρέας κ.λ.π. Η Ιερά Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους προσέφερε χίλια κιλά κατεψυγμένων πουλερικών για τό Φιλανθρωπικό Πρόγραμμα της Μητροπόλεως μας.

Τά τρόφιμα, συσκευασμένα σε πακέτα, διανεμήθησαν σε έν ανάγκη εύρισκόμενες οικογένειες τη Δευτέρα 22α Δεκεμβρίου στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Βασιλείου από τον Σεβασμιώτατο κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ, Κληρικούς των Ένοριών μας και έδελοντές του Φιλανθρωπικού Προγράμματος «ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ».

 Αξίζει νά σημειωθεί ότι τό μεσημέρι της ίδιας ημέρας, τό μή κερδοσκοπικό Σωματείο

«Μαζί για τό παιδί», σέ συνεργασία μέ τή Δημοτική Ραδιοφωνία Τριπόλεως, παρέδωσαν στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ. Αλέξανδρο τήν προσφορά τής αγάπης τους. Τήν προσφορά παρέδωσαν ο Πρόεδρος τής Δημοτικής Ραδιοφωνίας κ. Τριαντάφυλλος Σωτηρόπουλος και οι εργαζόμενοι του Ραδιοσταθμού.

Η προσφορά αγάπης περιελάμβανε μεγάλο αριθμό παιδικών ρούχων και παιχνιδιών και θα καλύψουν τις ανάγκες 800 και πλέον οικογενειών τής Τριπόλεως που στηρίζει ή Ίματιοθήκη, τήν όποία λειτουργεί ή Ίερά Μητροπολί μας.

Ο Πρόεδρος τής Δημοτικής Ραδιοφωνίας Τριπόλεως κ. Τριαντάφυλλος Σωτηρόπουλος εύχαρίστησε όλους όσους προσέφεραν για τή συγκέντρωσι των παραπάνω ειδών, και τόνισε ότι ο λόγος που παρέδωσε τήν έν λόγω προσφορά στην Μητρόπολι είναι ότι ο Δήμος Τριπόλεως δέν λειτουργεί κοινωνική ιματιοθήκη, ένω ή Μητρόπολις έχει οργανωμένο δίκτυο, μέσα από τό όποιο στηρίζει εκατοντάδες οικογένειες που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

Ο Μητροπολίτης Μαντινείας και Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, άφοϋ έπεσήμανε ότι δέν ύπάρχει διάκρισις μεταξύ Δήμου και Έκκλησίας, αλλά αντιθέτως συνεργασία και αλληλοσυμπλήρω-

σις, εύχαρίστησε τό προσωπικό τής Δημοτικής Ραδιοφωνίας Τριπόλεως (91,5 fm) και τό Σωματείο «Μαζί για τό παιδί» για τήν πρωτοβουλία τους, ύπογραμμίζοντας πως ή αλληλεγγύη είναι αναγκαία στις δύσκολες μέρες που περνά ο τόπος μας.

☀ **Τά Κάλαντα 24η Δεκεμβρίου.** Τήν παραμονή τής έορτής των Χριστουγέννων ο

ή Λαογραφική ΕΣΤΙΑ

ο Στρατός μας

ΛΙΘΥΣ

ὁ Παιδικὸς Σταθμὸς μας

τό Κατηχητικὸ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου

ἡ Χορωδία τοῦ Ἁγίου Βασιλείου

ἡ Νεανικὴ Συντροφιά μας

Ὁ Σεβασμιώτατος προσφέρει το γλυκό

ἡ Φιλαρμονικὴ τοῦ Δήμου

Τό Λύκειο Ελληνίδων

ἡ Χορωδία τοῦ Ἀγ. Τρύφωνος

Ὁ Χορευτικός Όμιλος

Τά προσκοπάκια

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας ἐδέχθη στό Ἐπισκοπικό Μέγαρο τούς νέους καί τίς νέες τῆς Τριπόλεως, οἱ ὁποῖοι ἔψαλαν τά Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα. Τά Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα εἶπαν στόν Μητροπολίτη μας ἡ μπάντα τοῦ Στρατοῦ, ἡ Φιλαρμονική τοῦ Δήμου Τριπόλεως, τά παιδιά τοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «Η ΖΩΩΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ », τά μέλη τῶν Χορευτικῶν Συλλόγων Τριπόλεως, τά παιδιά τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου

Βασιλείου Τριπόλεως, ἡ Παραδοσιακή Μικτή Βυζαντινή Χορωδία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας καί τά παιδιά τοῦ Ἀνωτάτου Κατηχητικοῦ Σχολείου τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας.

Ἐπίσης, ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καί φέτος, ἡ Χορωδία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως βρέθηκε κοντά στούς γέροντες τοῦ Δεκαζείου Γηροκομείου Τριπόλεως καθώς στίς τροφίμους τοῦ Ἰδρύματος Τυφλῶν Γυναικῶν «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ» Τριπόλεως καί ἔψαλαν μαζί τους Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα καί τραγούδησαν Χριστουγεννιάτικα Τραγούδια.

Τά Χριστούγεννα. 25ῃ Δεκεμβρίου. Ἡ Γέννησις τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ εἶναι τό γεγονός τῆς κενώσεως τῆς Θείας ἀγάπης πρὸς τόν ἄνθρωπο γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Μέσα ἀπό τό γεγονός αὐτό καλεῖται κάθε ἄνθρωπος νά ζήσει τήν ἀγάπη ὡς κοινωνία προσώπων, Θεοῦ καί ἀνθρώπου, ἀνθρώπου καί συνανθρώπου, ὡς καινό τρόπο ὑπάρξεως καί πορείας πρὸς τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὅπως κάθε χρόνο, ἡ Ἑορτή τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἐορτάστηκε μεγαλοπρεπῶς σέ ὁλόκληρο τή Μητρόπολιν μας.

Τήν Παραμονή τῆς Μεγάλης αὐτῆς Ἑορτῆς ἐτελέσθη ὁ Πα-

νηγυρικός Έσπερινός στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό του Αγίου Βασιλείου Τριπόλεως, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, τῇ παρουσίᾳ Κλήρου καί Λαοῦ. Τήν κυριώνυμο ἡμέρα, τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου καί τῆς Θείας Λειτουργίας σέ ὅλους τούς ἐνοριακούς Ναούς τῆς Μητροπόλεως μας. Στό Μητροπολιτικό Ναό προέξηρχε ὁ Σεβασμιώτατος. Πλήθος κόσμου κατέκλυσε ἀπό πολύ ἔνωρίς τούς Ἱερούς Ναούς γιά νά συνορτάσει τόν ἐν σπηλαίῳ τεχθέντα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστόν.

✨ Θ. Λειτουργία Ἀγίου Ἰακώβου. Τήν Κυριακή 28η Δεκεμβρίου 2014, στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό του Αγίου Βασιλείου Τριπόλεως, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, πλαισιούμενος ἀπό δέκα Ἱερεῖς, ἐτέλεσε τήν ἀρχαιοπρεπῆ Θεία Λειτουργία τοῦ Ἀγίου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, πρώτου Ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων.

Πλήθος πιστῶν συμμετεῖχε μέ κατάνυξι στή Θεία Λειτουργία τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου, ἡ ὁποία τελεῖται μία φορά τό χρόνο στήν Ἱερά μας Μητρόπολι.

Ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφός-θεός διετέλεσε πρῶτος Ἐπίσκοπος

τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ. Συνέθεσε τόν πρῶτο τύπο Θείας Λειτουργίας, ἡ ὁποία καί φέρει τό ὄνομά του. Ἡ Θεία αὕτη Λειτουργία ἀπετέλεσε τή βάσι τῶν ἄλλων τύπων τῶν Θείων Λειτουργιῶν πού ἀκολουθῶς συνετέθησαν ἀπό Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως ὁ Ἅγιος Μέγας Βασίλειος καί ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

✨ Πρωτοχρονιά. 1η Ἰανουαρίου. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἀποτελεῖ ἰδιαίτερη ἐορτή γιά τήν Μητρόπολίν μας, ἀφοῦ ὁ Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός εἶναι ἀφιερωμένος στόν Μέγα διδάσκαλο καί θεολόγο τῆς Ἐκκλησίας μας, τόν Ἅγιο Βασίλειο, Ἐπίσκοπο Καισαρείας.

Ὅπως κάθε χρόνο, ὁ Ἐσπερι-

νός της Ἑορτῆς ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ στὸν πανηγυρίζοντα Μητροπολιτικό Ναό. Στόν Ἑσπερινό μετείχαν Κληρικοί ἀπὸ ὅλες τίς περιοχές τῆς Μητροπόλεώς μας καί πολλοί Πιστοί πού κάθε χρόνο τιμοῦν τήν μνήμη τοῦ Ἁγίου.

✱ Λίγο πρὶν τὰ μεσάνυχτα, ὁ Σεβασμιώτατος μέ Κληρικούς τῆς Πόλεώς μας ἐτέλεσαν στὸν Μητροπολιτικό Ναό τήν καθιερωμένη Δοξολογία ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν στό νέον ἔτος καί τήν κοπή τῆς Βασιλόπιτας τῆς Μητροπόλεώς μας.

✱ Τό πρωί τῆς Πέμπτης, 1ης Ιανουαρίου 2015, πρῶτης ἡμέρας τοῦ νέου ἔτους, ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε τήν Θεία

Λειτουργία στὸν πανηγυρίζοντα Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως καί ἐν συνεχείᾳ ἐτέλεσε Ἱερὰ Δοξολογία, τῇ παρουσίᾳ τοῦ πιστοῦ Λαοῦ καί τῶν Ἀρχόντων τοῦ τόπου. Μετά τό πέρασ τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ἐδέχθη τίς εὐχές Κληρικῶν καί Λαϊκῶν στὸν Ἐπισκοπικόν Οἶκο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

✱ Τό ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἐτελέσθη ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καί ὁ Παρακλητικός Κανόνας τοῦ Ἁγίου Βασιλείου στὸν Μητροπολιτικό Ναό.

✱ Ἁγια Θεοφάνεια.

✱ 6η Ἰανουαρίου. Τήν ἡμέρα αὐτὴ ἐορτάζουμε τήν ἐν Ἰορδάνῃ ποταμῷ βάπτισιν τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὸ τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου καί τήν ἐπιφάνειαν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Αὐτὴν τήν ἡμέρα ἡ Ἐκκλησία μας τελεῖ μίᾳ πολὺ

ξεχωριστή Ἀκολουθία, τήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ ἢ ἀλλιῶς, ὅπως ὁ Λαός μας τήν λέγει, Ἀκολουθία τοῦ Ἀγιασμοῦ τῶν ὑδάτων.

Ἡ ἐορτή τῶν Θεοφανείων ἐορτάζεται μέ ἰδιαίτερη λαμπρότητα στό Ἅστρος τῆς Κυνουρίας. Τό πρωί τῆς Τρίτης, 6ῃ Ἰανουαρίου, ἐτελέσθη ὁ Ὁρθρος καί ἡ Θεία Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Παραλίου Ἅστρος, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας, ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας, πλαισιούμενος ἀπό τόν ἱερό Κλήρο, τόν εὐσεβῆ Λαό καί τούς Ἀρχοντες τοῦ τό-

που, ἐν πομπῇ μετέβησαν στό λιμάνι τοῦ Παραλίου Ἅστρος, ὅπου ἐκεῖ ἔλαβε χώρα ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ. Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Σεβασμιώτατος, ἀκολουθώντας τό ἔθιμο τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν ὑδάτων, ἐπιβίβαστηκε σέ καΐκι καί ἔριξε τόν Τίμιο Σταυρό στή θάλασσα, εὐλογώντας καί καθαγιάζοντας τά ὕδατα, ἐνῶ τολμηροί νέοι βούτηξαν στά παγωμένα ὕδατα καί ἀνέσυραν τόν Τίμιο Σταυρό, λαμβάνοντας τήν εὐλογία αὐτοῦ.

 7ῃ Ἰανουαρίου. Μέ μεγαλοπρέπεια ἐορτάστηκε σέ κάθε Ἑνοριακό Ναό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας τιμῶντας τήν μνή-

Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου Σάγκα Μαντινείας, πλαισιωμένος ἐκ Κληρικῶν τῆς Ἀρχιερατικῆς Περιφερείας Κεντρικῆς Μαντινείας καί τῆς Τριπόλεως. Στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ συμμετεῖχαν πλῆθος ἐνοριτῶν καί εὐλαβῶν προσκυνητῶν.

μη τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ τοῦ Κυρίου μας. Τόν Ἅγιο ἐτίμησαν ἰδιαίτερος οἱ πανηγυρίζουσες Ἑνορίες Περθωρίου, Δόριζας, Μαυρογιάννι, Ἄκρας, Μελιγοῦς, Καρατούλων, Τυροῦ καί Λεωνιδίου.

Ὅμως λόγω τῆς χιονοπτώσεως τήν ἡμέρα αὐτή, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἐτέλεσε τήν Θεία Λειτουργία ὄχι στόν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό τοῦ Τιμίου Προδρόμου στό Λεβίδιο Μαντινείας, ἀλλά στόν ἱερό Ναό Προφ. Ἡλιοῦ Τριπόλεως.

 17ῃ Ἰανουαρίου. Τή μνήμη τοῦ προστάτου της, Ἁγίου Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, ἀναχωρητοῦ καί ἀσκητοῦ καί διδασκάλου τῆς μοναχικῆς ἀγγελικῆς πολιτείας, ἐόρτασε μέ λαμπρότητα ἡ Ἑνορία τοῦ χωρίου Σάγκα Μαντινείας.

Τό ἑσπέρας τῆς παραμονῆς τῆς Ἑορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας κ.κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ἐχοροστάτησε στόν Πανηγυρικό Ἑσπερινό στόν πανηγυρίζοντα

 Τήν 18ῃ Ἰανουαρίου ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τόν Μέγα Ἱεράρχη Ἀθανάσιο Ἀλεξανδρείας. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ὑπῆρξε μία ἐκ τῶν σπουδαιότερων μορφῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ὑπῆρξε μαθητής τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου μέ πλούσιο ἀσκητικό καί θεολογικό συγγραφικό ἔργο.

Στήν Τρίπολι, πλησίον τοῦ στρατῶνος, εὐρίσκεται παλαιός Κοιμητηριακός Ναός ἀφιερωμένος στόν Ἅγιο Ἀθανάσιο ὅπου τό ἑσπέρας τῆς Παραμονῆς τῆς Ἑορτῆς, ἐγένετο Πανηγυρικός Ἑσπερινός μέ πλῆθος πιστῶν νά πιστοποιεῖ τήν εὐλάβεια καί τήν ἀγάπη τῶν συμπολιτῶν μας πρός τόν ἱστορικό αὐτό Ναό.

Ἀνήμερα δέ τῆς Ἑορτῆς, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας κ.κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ προεξήρχε τοῦ Ὁρδρου καί τῆς Θείας Λειτουργίας στόν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου στό χωρίο Βλαχέρνα Μαντινείας.

 23η Γανουαρίου. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, ἀπό τότε πού ἀνέλαβε τήν διαποίμανσι τῆς Ἐπαρχίας μας, ἔλαβε πέραν τῶν πνευματικῶν δραστηριοτήτων καί ἰδιαίτερα μέριμνα γιά τήν συντήρησιν καί ἀνάδειξιν τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῶν Μοναστηριῶν τῆς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας. Ἡ ἀγάπη του γιά τήν καλλιέργεια τῆς γῆς τόν ὁδηγεῖ πολλές φορές σέ χειρωνακτική ἐνασχόλησι σέ κτήματα Μονῶν, μέ τήν συμπαράστασι καί βοήθεια Κληρικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας. Ἡ φιλοσοφία τοῦ Σεβασμιωτάτου εἶναι ὅτι ἡ γῆ δίνει ζωή καί πρέπει νά τήν ἀγαπᾶμε καί νά τήν δουλεύουμε, πολύ περισσότερο στήν ἐποχή μας ὅπου πολλοί συνάνθρωποί μας δοκιμάζονται ἀπό τήν οἰκονομική κρίσι.

Ἔτσι, γιά ἄλλη μιά φορά, τήν Παρασκευή 23η Γανουαρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος ὀργάνωσε μιά ομάδα ἀπό εἴκοσι Κληρικούς καί δεκαπέντε λαϊκούς καί βρέθηκαν ἀπό ἐνωρίς τό πρωί στό

Μετόχι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου στόν Στόλο τῆς Κυνουρίας, ὅπου εὐρίσκονται οἱ ἔλαιῶνες τοῦ Μοναστηριοῦ. Ἡ Μονή τοῦ Τιμίου Προδρόμου Κυνουρίας εἶναι ἓνα ἀπό τά παλαιότερα Μοναστήρια τῆς Ἑλλάδος. Μετά τήν ἐν Κυρίῳ κοίμησιν τοῦ τελευταίου Ἱερομονάχου, τοῦ μακαριστοῦ Χριστοφόρου Διαμαντάκου, οἱ ἔλαιῶνες τῆς Μονῆς ἐγκαταλείφθηκαν καί καταπατήθηκαν ἀπό διαφόρους ἐπιτήδειους. Σκοπός τῆς ἐξορμήσεως Κληρικῶν καί λαϊκῶν τήν 23ην Γανουαρίου ἦταν ἡ ἀποκατάστασις τοῦ ἔλαιῶνος μέ τό κλάδεμα τῶν ἔλαιοδέντρων καί τόν καθαρισμό τῶν κτημάτων ἀπό τήν ζιζανιώδη βλάστησι. Ὅλοι ἐργάστηκαν σκληρά καί τό ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι τά ἔλαιοδέντρα εἶναι πλέον ἔτοιμα νά δώσουν καρπούς καί μέσα ἀπό αὐτούς νά καλύψουν τόσο ἀνάγκες τῶν Ἱδρυμάτων τῆς Μητροπόλεώς μας, ὅσο καί ἀνάγκες δοκιμαζομένων ἀδελφῶν μας.

 25η Γανουαρίου. Τήν Κυριακή 25η Γανουαρίου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, πλαισιούμενος ἐκ τῶν Ἀρχάδων Ἀρχιερέων καί πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων, Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Πατρῶν κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ καί Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καί Ἀρδα-

μερίου κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ, ἐτέλεσε στὸν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως, Θεία Λειτουργία καί Ἱερό Μνημόσυνο, ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καί αἰωνίου ἀναπαύσεως, τῶν ἀειμνήστων Ἀρχιερέων, τῶν Ἀρχιερατευσάντων στήν Ἱερά Μητρόπολιν Μαντινείας καί Κυνουρίας, καί ὑπὲρ πάντων τῶν κεκοιμημένων Ἱερέων, Κτητόρων, Εὐεργετῶν καί Δωρητῶν τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ.

Το ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου, 24ῃ Ἰανουαρίου, ὁ Σεβασμιώτατος μέ Κληρικούς τῆς Μητροπόλεώς μας, ἐτέλεσε Τρισάγιο πρό τῶν τάφων τῶν Ἀρχιερέων στό Κοιμητήριον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Τριπόλεως.

Στήν Θεία Λειτουργία καί τό Ἱερό Μνημόσυνο, πλήν τοῦ Κλήρου τῆς Μητροπόλεώς μας, συμμετείχαν συμπροσευχόμενοι εὐσεβεῖς χριστιανοί καί Ἀρχοντες τοῦ Τόπου μας, τιμώντες τούς μακαριστούς Ἀρχιερεῖς τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως, τούς Κτήτορες, ὡς καί τούς καθ' οἷον δῆποτε τρόπο εὐεργετήσαντας τόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν κ., ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ κατὰ τήν ὁμιλία του πρό τοῦ Ἱεροῦ Μνημοσύνου ἔκανε ἐκτενῆ ἀναφορά στὸν βίο καί τήν πο-

λιτεία τῶν ἀοιδήμων Ἀρχιερέων, στούς Ἱερατεύσαντας στὸν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως καθὼς καί στούς Κτήτορας τοῦ Ναοῦ. Ἐπίσης, ἐπ' εὐκαιρία τῆς πρό εἰκοσαετίας ἐκλογῆς καί καταστάσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ στό πνευματικόν πηδάλιον τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, ὁ Σεβασμιώτατος Πατρῶν ἔκανε ἰδιαίτερα μνεῖα στό πολύπλευρο πνευματικό καί κοινωνικό του ἔργο.

Τό Μνημόσυνο αὐτό τελεῖται κάθε χρόνο στά τέλη Ἰανουαρίου ἀπὸ τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη καί το Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο τοῦ Μητροπολιτικοῦ

Ἱεροῦ Ναοῦ, ὡς ἐλάχιστη ἔκφρασι πνευματικῆς ἀντιπροσφορᾶς καί ἀναγνωρίσεως τῶν πνευματικῶν καί σωματικῶν κόπων τῶν μακαριστῶν καί ἀειμνήστων Ἀρχιερέων γιά τήν διαποίμανσι τοῦ λογικοῦ Ποιμνίου τῆς Μητροπόλεώς μας καί παραλλήλως τῆς ὑλικῆς καί ἡθικῆς προσφορᾶς καί συμπαραστάσεως τῶν κεκοιμημένων Εὐεργετῶν καί Δωρητῶν τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ.

Οἱ κατ' ὄνομα μνημονευθέντες Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς καί λαϊκοὶ δωρητέες καί εὐεργέτες εἶναι:

Ἀρχιερεῖς

ΙΩΑΚΕΙΜ, Ἀρχιεπίσκοπος Τριπολιτσᾶς, πρὸ τοῦ 1763.

ΑΝΘΙΜΟΣ, Ἀρχιεπίσκοπος Τριπολιτσᾶς, 1763- 1770.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, Μητροπολίτης Ἀμυκλῶν καί Τριπολιτσᾶς, 1793-1817.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, Μητροπολίτης Ρέοντος καί Πραστοῦ, 1812-1852.

ΔΑΝΙΗΛ, ὁ ἀπὸ Ἀκόβων, Μητροπολίτης Τριπολιτσᾶς, 1819-1831.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, Μητροπολίτης Τριπολιτσᾶς, 1833-1846.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ, ὁ Σιατιστεύς, Ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας καί Κυνουρίας, 1852-1868.

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ Α' (Βίμπος), Ἀρχιεπίσκοπος Μαντινείας καί Κυνουρίας, 1869-1903.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ Α' (Μεταξάς),

Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας, 1906-1944.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ (Τζαβάρας), ὁ ἀπὸ Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως, Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας, 1945-1949.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ Β' (Ρουμπάνης), ὁ ἀπὸ Κεφαλληνίας, Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας, 1951-1964.

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ Β' (Φιλίππαῖος), Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας, 1965-1995.

Ἱερεῖς

Γεώργιος Σαμαρᾶς, 1884-1931.

Δημήτριος Βλασόπουλος, 1884-1914.

Παναγιώτης Σινόπουλος, 1918-1959.

Ἰωάννης Καραπαναγιώτης, 1932-1959.

Χρῆστος Τζιμούρης, 1961-1988.

Σωτήριος Ἀνδριανόπουλος, 1959-1999.

Δωρητέες καί Εὐεργέτες

Πετρόπουλος ἢ Λέμης Ἀπόστολος, Μ. Εὐεργέτης (Τέμπλον, Ἀρχιερατικός Θρόνος, Ἄμβων, Δάπεδον).

Σπετσερόπουλος Γεώργιος, Μ. Εὐεργέτης (Ἀγιογράφησις Τρούλλου - «Κατακόσμησις» Ναοῦ).

Σπετσερόπουλος Δημήτρι-

ΛΙΣΤΑ

ος, Μ. Εὐεργέτης (Ἀγιογράφη-
σις Τρούλλου - «Κατακόσμησις»
Ναοῦ).

Μητρ. Μαντινείας καί Κυ-
νουρίας Γερμανός Ρουμπά-
νης, Μ. Εὐεργέτης (Οἰκία ἐν
Ἀθῆναις, Πολυέλεος).

Οἰκονόμος Γεώργιος Ἰω. Σα-
μαράς, Εὐεργέτης.

Ἰερεὺς Παναγιώτης Σινόπου-
λος, Εὐεργέτης.

Σπυρίδων Π. Σωτηρόπουλος,
Εὐεργέτης.

Ἰωάννης Κ. Δρίνης,
Εὐεργέτης.

Ἀγγελικὴ Ἰω. Δρίνη,
Εὐεργέτης.

Ἀγγελικὴ Β. Τσερετοπούλου,
Εὐεργέτης.

Ἄννα Ἰ. Μαλλιαροπούλου,
Εὐεργέτης.

Ἀγγελικὴ Ἀ. Νικολοπούλου,
Εὐεργέτης.

Δόξα Γ. Βασιλείου,
Εὐεργέτης.

Αἰκατερίνη Γ. Καρατζᾶ,
Εὐεργέτης.

Εὐστάθιος Γ. Μηνόπουλος,
Εὐεργέτης.

Ἀσημίνα Χ. Λαζαροπούλου,
Εὐεργέτης.

Μιχαὴλ Ἰ. Κοντονικολάκος,
Εὐεργέτης.

Κλουκίνα Ἀναστασία καί
Κων/νος, Μ. Δωρηταί.

Συκαρᾶ Τρισεύγενη καί Χρι-
στόφορος, Μ. Δωρηταί.

Μουμούζης Ἰ., Δωρητής.

Σαμπράκος Γ., Δωρητής.

Κερασοτόπουλος Δημ.,
Δωρητής.

Μουρούκα Φωτεινή,
Δωρήτρια.

Βαρβερόπουλος Γ., Δωρητής.
Πετρόπουλος ἦ Λέμης Ἰ.,

Δωρητής.

Δημητρόπουλος Γ. Χ.,
Δωρητής.

Μητσόπουλος Π., Δωρητής.
Ζερβόπουλος Β., Δωρητής.

Μιχαλόπουλος Κ. Χ.,
Δωρητής.

Μιχαλοπούλου Χαΐδω Κ.,
Δωρήτρια.

Μπάκος Π., Δωρητής.
Δεκάζος Ν., Δωρητής.

✨ **Μετά τὸ πέρας τῆς Ἀκο-
λουθίας**, ὁ Σεβασμιώτατος
μετέβη στό Πνευματικό Κέντρο
τῆς Μητροπόλεως ἐπὶ τῆς πλα-
τείας Ἐθνάρχου Μακαρίου, ὅπου
ἔλαβε χώρα ἡ κοπὴ τῆς Πρωτο-
χρονιάτικης Βασιλόπιττας τοῦ
Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως.

✨ **Ἡ Εἰκόνα τῆς Παναγίας
Μαλεβῆς στό Βόλο.**

29ῃ Ἰανουαρίου. Τὴν ἡμέρα
αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τὴν
Ἀνακομιδὴ τῶν Ἱερῶν Λειψάνων
τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφό-
ρου, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἅγει
τά ὀνομαστήριά του ὁ ἀρχαδι-
κῆς καταγωγῆς Σεβασμιώτατος
Μητροπολίτης Δημητριάδος κ.
ΙΓΝΑΤΙΟΣ.

Ὁ Μητροπολίτης Δημητριάδος, μέ ἀφορμή την ἑορτή, παρεκάλεσε τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ γιά τήν μεταφορά τῆς Ἱερᾶς καί θαματοουργοῦ εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Μαλεβῆς στήν πόλη τοῦ Βόλου.

Ἡ Ἱερά Εἰκόνα ἀφίχθη τήν Τετάρτην 28ην Ἰανουαρίου 2015, στίς 5.30 μ.μ. στόν Ἱερό Ναό Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ Βόλου, συνοδευόμενη ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας, Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ. Τῆς λαμπρᾶς ὑποδοχῆς προεξῆρχε ὁ Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. ΙΓΝΑΤΙΟΣ, πλῆθος Κληρικῶν καί εὐλαβῶν προσκυνητῶν. Ἀκολούθησε ἡ τέλεσις τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἑορτῆς χοροστα-

τοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας. Τήν ἐπομένην ἐτελέσθη Πανηγυρική Πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία.

Ἡ Ἱερά Εἰκόνα τῆς Παναγίας Μαλεβῆς παρέμεινε πρός προσκύνησιν στόν Ἱερό Ναό Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ Βόλου ἕως τό Σάββατον 31ην Ἰανουαρίου. Καθημερινῶς ἐτελοῦντο οἱ Ἱερεῖς Ἀκολουθίες, Ἱερεῖς Ἀγρυπνίες, καί ὁ Παρακλητικός Κανόνας τῆς Παναγίας τῆς Μαλεβῆς.

 30η Ἰανουαρίου. Τρεῖς ξεχωριστές προσωπικότητες πού προσέφεραν, προσφέρουν καί θά προσφέρουν τά φῶτα τῆς γνώσεως καί τῆς φωτίσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία μας τήν 30η Ἰανουαρίου κάθε ἔτους. Ὁ ὕμνογράφος δικαίως ἀποκαλεῖ αὐτούς Τρεῖς μέγιστους φωστῆρες τῆς Τρισηλίου Θεότητος διότι μέ τόν ἀγῶνα τους τόν πνευματικό καί τά συγγράματά τους τά θεολογικά ἐφώτισαν τό θεολογικό μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας μας καί διεκήρυξαν τήν ἀξία τῆς κατ' ἀνθρωπον γνώσεως, ὅταν αὐτή ἐμβαπτίζεται στό εὐαγγελικό μήνυμα καί ἀνοίγει τούς ὀρίζοντές της στό σωτήριο ἔργο τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ. Πρόκειται γιά τούς Ἁγίους Γρηγόριο τόν Θεολόγο, Βασίλειος τόν Μέγα καί Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο, οἱ ὁποῖοι θεωροῦνται προστάτες τῆς Παιδείας

μας και της νεολαίας μας.

Ανήμερα της Έορτης έτελέσθη πανηγυρική Θεία Λειτουργία στον Ίερό Ναό Αγίου Δημητρίου Τριπόλεως, παρουσία των διδασκόντων και διδασκομένων έν τοις Σχολείοις της Τριπόλεως, από όλες τις βαθμίδες της Έκπαιδευσεως, παρουσία των γονέων, των εφόρων και πάντων των συντελούντων στήν κατά Θεόν επίδοσι των μαθητών μας και των νέων μας.

✽ **1η Φεβρουαρίου.** Κατά τήν ήμέρα αυτήν ή Έκκλησία τιμά τον Άγιο Ένδοξο Μάρτυρα Τρύφωνα. Στήν πόλη μας πανηγυρίζει ή νεοσύστατος ένορία του Αγίου Τρύφωνος. Τό Σάββατο, 31η Ιανουαρίου 2015, παραμονή της Έορτης, έτελέσθη

στον πανηγυρίζοντα Ίερό Ναό ό Μέγας Πανηγυρικός Έσπερινός, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας και Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, πλαισιωμένου από Ίερείς της Τριπόλεως και της γύρω περιφερείας, και μέ τήν παρουσία πλήθους εύλαβών συμπολιτών μας. Τήν έπομένην έτελέσθη πανηγυρικώς ό Όρθρος και ή Θεία Λειτουργία της Έορτης.

✽ **Παραλλήλως, τήν ήμέραν αυτήν, 1η Φεβρουαρίου,** έτελέσθη στον Ίερό Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Βασιλείου Τριπόλεως χοροσταντούντος του Σεβ.Μητροπολίτη μας ή Θεία Λειτουργία και Ίερόν Μνη-

μόσυνον επί τῇ συμπληρώσει 172 ἐτῶν ἀπό τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου ἀπελευθερωτοῦ τῆς Πατρίδος μας, ὀπλαρχηγοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, δεδομένου ὅτι ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τήν 3ην Φεβρουαρίου 1843.

☀ **Τό ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας**, περί ὥραν 6 ἀπογευματινήν, ἔλαβε χώρα Φιλολογικόν Μνημόσυνον, μέ ὁμιλητήν τόν Καθηγητήν Λέκτορα τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωάννινων κ. Νικόλαον Ἀναστασόπουλον, καί μέ θέμα: «Θεόδωρος Κολοκοτρώνης: Ἀπό τήν Ἐπανάστασι στό Ἑλληνικό Κράτος». Ἡ ἐκδήλωσις ξεκίνησε μέ τήν προσλαλιά τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας, Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ὁ ὁποῖος ἐτόνισε τή σημασία πού ἔχει ἡ ἀπόδοσις τιμῶν στούς ἀγωνιστές τοῦ 1821 καί ἰδίως στόν Θεόδωρο Κολοκοτρώνη.

☀ **7η Φεβρουαρίου.** Τήν ἡμέρα αὐτή πανηγυρίζουμε τήν μνήμην τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ τοῦ ἐν Στειρίῳ. Κατ' ἔθος τῶν τελευταί-

ων ἐτῶν ὁ Σύλλογος Στερεοελλαδιτῶν Ἀρχαδίας «Η ΡΟΥΜΕΛΗ» ἐορτάζει τόν Ὅσιο Λουκᾶ στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἀγίου Βασιλείου Τριπόλεως.

Τήν Παρασκευή 6η Φεβρουαρίου τό ἀπόγευμα ἐτελέσθη ὁ Μέγας Ἑσπερινός καί τήν ἐπομένη ἡ πανηγυρική Θεία Λειτουργία μετ' Ἀρτοκλασίας. Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σύλλογος προέβη στήν κοπή τῆς πρωτοχρονιάτικης Βασιλόπιτας στό Τουριστικό Περίπτερο ἐπὶ τῆς Πλατείας Ἀρεῶς.

☀ **22α Φεβρουαρίου.** Τήν τελευταία πρό τῆς ἐνάρεξως τῆς ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς Κυριακή, ἡ Ἐκκλησία μας ἀνάμνησιν ποιεῖ τοῦ γεγο-

νότος τῆς ἐξορίας τοῦ Ἀδάμ ἀπὸ τοῦ Παραδείσου τῆς τρυφῆς. Διὰ τῆς ἀναμνήσεως αὐτῆς ἡ Ἐκκλησία προβάλλει τὰ καταστροφικὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τό θεῖο θέλημα, ἐνῶ ταυτοχρόνως μᾶς ὑποδεικνύει τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς πρὸς τὴν θεία χάρι καὶ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τῆς μετανοίας, τῆς νηστείας, τῆς προσευχῆς. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἐτέλεσε τὴν Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Τριπόλεως, ὅπου καὶ ἐτέλεσε τὴν εἰς Πρεσβύτερον Χειροτονία τοῦ Διακόνου π. Ἀριστείδου Ἡλ. Σκόρδου, ἀποφοίτου τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

☀ **Τὸ Ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας** ἐτέλεσε τὸν πρῶτο Κατανυκτικὸ Ἑσπερινὸ τῆς Μεγάλης

Τεσσαρακοστῆς στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως. Ὁ Ἑσπερινὸς αὐτός εἶναι γνωστός καὶ ὡς Ἑσπερινὸς τῆς συγγνώμης, ἀφοῦ ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ εἰς τὴν ἁγίαν Τεσσαρακοστήν, Κλῆρος καὶ Λαὸς δίδουν καὶ λαμβάνουν συγχώρεσι.

☀ **25η Φεβρουαρίου.** Τὸ ἑσπέρας τῆς Τετάρτης, 25η Φεβρουαρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε τὴν πρώτη ἑσπερινή Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως.

☀ **1η Μαρτίου.** Ἡ πρώτη Κυριακὴ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὀνομάζεται Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ εἶναι ἀφιερωμένη στὴ θριαμβευτικὴ νίκη τῆς Ὁρθοδοξίας ἐναντίον τῆς

Εικονομαχίας.

Πρό δώδεκα αιώνων, ἡ Ἐκκλησία εἰσῆλθε σέ περίοδο νέων διωγμῶν ἀπό τοὺς εἰκονομάχους. Πρῶτος κηρύξας τήν Εἰκονομαχία ἦταν ὁ αὐτοκράτορας Λέων ὁ Ἰσαυρος καί τελευταῖος ὁ αὐτοκράτορας Θεόφιλος, σύζυγος τῆς Ἀγίας Θεοδώρας. Ἡ Ἀγία Θεοδώρα, μετά τό θάνατο τοῦ συζύγου της, ἀνέλαβε τήν ἐξουσία καί στήριξε πάλι τήν Ὁρθοδοξία, μέ τήν πολύτιμη βοήθεια τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Μεθοδίου. Ἡ αὐτοκράτειρα Θεοδώρα διεκήρυξε δημόσια ὅτι ἀσπαζόμεθα τίς Εἰκόνες, ὄχι λατρευτικά, οὔτε ὡς θεότητες, ἀλλά ὡς εἰκόνες τῶν ἀρχετύπων. Ἦταν τότε ἡ πρώτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν, τοῦ ἔτους 843.

Ἀπό τότε, ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τήν ἀνάμνηση αὐτοῦ τοῦ γεγονότος καί τήν ἀποκατάστασιν τῆς Ὁρθοδοξίας. Στήν Ἱερά μας Μητρόπολι, ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας ἐορτάζεται

μέ λαμπρότητα κάθε ἔτος στόν Ἱερό Ναό τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ Τριπόλεως.

Ἔτσι κι ἐφέτος, τήν Κυριακή 1ῃ Μαρτίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ προεξήρχε τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καί τῆς πανηγυρικῆς Θείας Λειτουργίας. Ἐν συνεχείᾳ ἐτελέσθη ὑπό Κλήρου καί Λαοῦ ἡ Λιτάνευσις τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων πέριξ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί ἐντός τοῦ Κοιμητηρίου, ἐνῶ παράλληλα ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε Ἱερό Μνημόσυνο ὑπέρ πάντων τῶν ὑπέρ τῆς Ὁρθόδοξου Πίστεως ἀγωνισαμένων καί ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως τά λόγια τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου, τά ὁποῖα ἀναγιγνώσκονται στή σημερινή ξεχωριστή Ἀκολουθία: «Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τήν Οἰκουμένην ἐστήριξε».